

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesítő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 353

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, november 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Városi tisztviselőknek tisztelgése Urbán Iván bárónál.
Ujabb mozgalom a Jókai-téri korcsolyapályáért.
Nem engedélyeznek több népgyűlést.
Egy évi börtön Hartmann Jánosnak.
„Jön a fehér cár Magyarországra.”
Az osztrák parlament a háború mellett.
Az aradi szegényház lakója.
Az Izraelita Jótékony Nőegyesület munkája.
Verekedő ügyvédek.
A szőke asszony.
Halál egy aradi asszony miatt.
Tarkaságok.

Béke-vágyak.

Arad, november 26.

Zaklatott lélekkel merülünk az ujság-hírek közé, amelyekben a folyton himbáló mérleg módjára nyomják le egymást a háborút jövendő és a békére számító jelentések. A nagy himbálás végén azután igyekszünk megállapítani: a békeoldalon volt a több, a nehezebb, a komolyabb hír, vagy a háború fekete tálcáján?

Ma — legalább az esti órákig — a béke-kilatások voltak tulsúlyban. Ha a legjobb külpolitikai szímatot a börzéről tesszük föl, az is ilyen irányban nyilatkozott. Az értéktözsde javult valamennyire, a gabonatözsde árai pedig estek egy keveset: ez a háború kikerülésében való hitet bizonyítja. Oroszország részéről újra kiadtak egy hivatalos nyilatkozatot, a mely szerint nekik háborús szándékaik nincsenek. Azok a

vészhirok, amelyek szerint Prohászka prizrendi osztrák-magyar konzult megölték volna, még híjával vannak a megerősítésnek. Angliában egyáltalán kizártnak tartják az újabb európai háború kitörését. Végül pedig nem kevésbé megnyugtató az az ujság, — ha igaz, — hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös berlini utjának eredményeül az osztrák-magyar monarchia elfogadta a tervet, a mely szerint a háború veszedelmét földézett kérdések nemzetközi konferencián intéztessenek el. Ezzel tehát a fegyveres megoldás szükségét kiküszöbölnék.

Ezekkel szemben, vannak, igaz, háborús hírek, hadi készülődések, — s az is kétségtelen, hogy ezeket a biztató híreket nagyon rövid idő alatt, talán órák mulva megdöntheti, semmivé tépheti az ellenkező fordulat. Annaira kiszámíthatatlanok az eshetőségek — és talán hozzátehetjük: a diplomaták is, — hogy a legszebben fölépített békekilatások is váratlanul elpusztulhatnak.

De bizonyos, hogy a béke ügye mindenestre sokat nyert a közhangulat erejéből, amely náunk is és a kevésbé angasztált államokban föltétlenül a háború elkerülése mellett van. Mindenütt egyetértenek abban, hogyha egy lehetősége van az összeütközés elhárításának (pedig bizonyos, hogy van) akkor ezt a lehetőséget minden megfeszített igyekezettel föl kell használni. A mi kára, pusztítása, visszavető hatása, kockázata egy háborúnak lehet, ez most fokozottabb mérvben öntené ki a mérgét. És nem tudunk elképzelni olyan, akár anyagi,

akár presztizsbeli kárpótlást, amely ezt a kockázatot megérné.

És azt kell hinnünk, hogy ez a belátás erősödik meg Oroszországban. Annyi kétségtelennek látszik, hogy az orosz birodalomnak Európában hódító törekvései nincsenek, elég gondot okoznak ázsiai hódításai. A fajrokság, a kisebb szláv államok fölött való gyámkodás érdeke pedig nem viheti az orosz birodalmat addig, hogy egy támadó lépéssel az európai összeütközések, konfliktusok egész sorát indítsa meg? Ha pedig Oroszországban ez a felfogás teljesen legyüri a háború intrikusait, akkor Szerbiának még mindig éles hangja, gyanus viselkedése nem okozhat gondot, hiszen ezek csak addig tartanak, amíg Oroszország magatartásából merítenek kedvet és bátorságot hozzá.

Sajnos, nem beszélhetünk arról, hogy a komoly órák elmúltak volna. A legjobb, legkedvezőbb esetben is napok fognak eltelni, a míg a kérdést a diplomácia elintézi. És e napok alatt mindennap háromszor is kérdésessé válik, hogy a diplomácia kezéből nem veszik-e át a hadseregek az ügyet? Akik azonban ennek a tárgyalásoknak részesei, azok vállalkon érzik a felelősséget, amely minden szavukért és lépésükért terheli őket, s bizonyára nem emancipálhatják magukat a békéért sóvárgó közhangulatnak nyomása alól.

A tegnapi táviratok szerint Vilmos német császár egy orosz tábornokkal levelet küldött a cárnak. Ez a levél, ha valaha átadják a nyilvánosságnak, kétségtelenül a

Udvari pletykák.

(A király vonata.) Tizennyolc napig az udvari és diplomáciai élet középpontjává lett Budapest s a Várhegy sétái nemcsak a katonabandás vártafelvonulásoknak voltak szemtanúi, hanem azt is láthatták, mint sietnek a várpalotába, ő felségéhez, a monarchia ügyeinek legelső intézői, a magasrangú tábornokok s a hármasszövetség aranypaszományos egyenruhájú nagykövetei. Pénteken azután ennek a mozgalmas életnek hosszú időre ismét vége szakadt.

A nyugati pályaudvar érkezési perronjára előállott az udvari különvonat s vitte a királyt és teljes kíséretét Bécsbe, mi pedig ismét láthattuk, mennyi körültekintés és mennyi elővigyázatosság előzi meg a király elutazását. Az udvari vonat kocsijai mind fényesre vannak lakozva és olivzöld színűek. A mozdony után való kalauzkocsi is Pullmann-rendszerű s bátran állíthatjuk, hogy a különvonat podgyász-kocsija az államvasut bármely elsőosztályu vagonjával felveheti a versenyt. Ezután egy második osztályu kocsi következik a szerelvény számára, majd a király személyes használatára szolgáló két kocsit állítják be a sorba. Ő felsége leginkább a szalon-és dolgozó-szobának berendezett kocsit használja, melynek három középső ablaka aranycirádés.

Jóval a király érkezése előtt együtt szokott

már lenni a perronon a szokásos kíséret. Bolfras báró tábornokszórnagy főhadsegéd az elegáns Daruváry kabinetirodai főnökkel beszélget, míg a szárnysegédek Kerzl dr. nál, a király orvosával tanácskoznak. Kétoldalt az udvari váróteremtől sorakoznak a diszruhás rendőrök, mögöttük pedig az ujságírók és a detektívek helyezkednek el. A hatalmas üvegcarnokban finnyes a csend. Még az induló vonatok is zaj nélkül hagyják el a pályaudvart, melybe új színt csak a perron végén a raktárházak előtt egybegyűlt máházók és vasuti altisztek csoportja visz be.

Öt perccel a vonat indulása előtt a beszélgetés rendesen abba marad. A király kocsijához beosztott államvasuti főkalauz — jóképű, barnabajszu magyar fiú — idegessé lesz, keztyűjét igazgatja és szinte félni látszik attól a munkától, mely reá vár: ő segíti a kocsiba a felséges urat. A várócsarnokból e-percben kiset a király vadásza és kocsisa, végigfutnak a kocsisor mentén és elfoglalják kupéjukat. Annaira megszokta őket a király, hogy mire Bécsbe érkezik, már ismét ők ülnek a hintó bakján.

A váróterem tölgyfaajtáját a portás szét-tárja, Paar Ede gróf főhadsegéd lép ki, mosolygva köszön jobbra balra, utána pedig Horthy Miklós fregott kapitány jelenik meg a perronon s eközben Őfelsége cercle t tart a váróteremben. Itt a király! A gárdatisztek, rendőrök feszes vi-

gyázz állásba helyezkednek, a civilek, ujságírók, detektívek leveszik kalapjukat s a széles, barnavörös szőnyegen végighalad Őfelsége. Nyolcvanhárom évet megtagadó frissességgel megy a kocsi felé, gépiesen szaladgál jobbra és balra. És ami e percben szembetűnik, az, hogy míg a kíséret-hez tartozó katonatisztek valamennyien csukaszürke köpenyben vannak, Ő Felsége még mindig a fekete kabátot viseli. Arca üde, sőt tülzás nélkül szólva: pirosposztag és hófehér szakállá még jobban kiemeli az arc friss színét. A vasuti főkalauz már levett sapkával várja, gyengéden bal-karja alá nyul s felsegíti a három gummibetétes lépcsőre. Mintha ez a segítség hiábavaló is lenne. A király még aránylag fiatalosan mozog, s mire az altiszt rácsukja a kocsi ajtaját, jóságos tekintete már ismét a perronon állókon nyugszik. Az állomásfőnök egy intése elegendő, a kalauzok fel-lépnek a kocsik lépcsőire s a különvonat, mint mondani szokás, méltóságos lassúsággal elhagyja a pályaudvart.

A trónörökshoz is volt szerencsénk az elmúlt héten. Érkezése és elutazása a formához híven történik, a fenséges urnak sietős az utja, s így alig időzik valamit a perronon. Tizenkét ablakos termes-kocsija hat részre van osztva: szalón, ebédlő, dolgozó, hálószoba, toaletthelyiség és fülke a komornyik számára. A kocsi falait fényképek borítják. Vagy ötven fotográfia

világtörténelem egyik legnevezetesebb okmánya lesz. Addig azonban az uralkodók közötti levelezés hét pecsétes titka zárja el annak tartalmát. Ha azonban a német császár, akiről azt tartják, hogy valamennyi koronás fő közül legközvetlenebbül érintkezik alattvalóival és a közönséges emberekkel és leghamarabb tud a polgári lelkek mélyébe látni, ezuttal is az alul álló néprétegek meggyőződéséből merített anyagot és impulzust a cárhoz intézett levelének megírásához, akkor ez a levél értékes és higgyük, hogy nem hatástalan eszköze volt a békét mentő világ akciónak.

Ujabb mozgalom a Jókai-téri korcsolyapályáért.

(A városszabályozási bizottság ülése.)

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Arad, november 26.

Arad város törvényhatósági bizottsága az aradi Korcsolya Egyesület kérvénye alapján két ízben is elhatározta, hogy a Lyceum előtti teret átadja az egyesületnek, hogy ott modern műjégpályát rendezhessen be. Az egész város közönsége nagy szimpátiával fogadta a városnak ezt az elhatározását, azonban a vallás és közoktatásügyi miniszter mindkét alkalommal megsemmisítette a belügyminiszterrel egyetértőleg a határozatokat, mert pedagógia szempontból károsnak találta, ha a Lyceumban folyó előadásokat a korcsolyázók zaja, vagy pedig a katonazene zavarná és a tanulók figyelmét elvonná a tanárok beszédétől. Urbán Iván báró főispán, aki maga is nagyon kíváncsnak tartotta a műkorcsolyapálya létesítését, a minisztériumban is melegen érdeklődött az ügy iránt s azt a felvilágosítást kapta, hogy a kultuszminisztérium hajlandó lenne a játékeret örök áron megvenni és respektálná a városnak város rendezési szempontjait oly módon, hogy a tér kiépítésére vonatkozó óhajait esetleg teljesítené is.

A városszabályozási bizottság Lócs Rezső elnöklésével ma délután tartott ülésében azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a miniszternek eme kijelentését szemelött tartva, miként kellene a teret úgy átalakítani, hogy az továbbra is játszótér maradjon, de az esztétikai szempontoknak is megfeleljen, továbbá az amellet elterülő Baross-parkkal harmóniába kerüljön?

Az ülésen résztvett Burián János főgimnáziumi igazgató is. A mérnöki hivatal bemutatta a tér rendezésének tervét, amely megegyezik ugyan azzal a szabályozási gondolattal, amelyet annak idején a korcsolyázó egyesület vetett fel ismeretes kérelmeinek benyújtása alkalmával s amely szerint a terület szélei, különösen azonban annak sarkai parkszerűleg lennének kiképzendők s úgy volna ellátandó díszes kerítéssel, hogy a Baross-parktól teljesen különválasszassék és egyik oldalán pedig díszes épület szolgálja öltöző helyiségül.

Ez ellen az igazgató tiltakozott, mert vélemény szerint oly szűk helyre szorulna a játszótér, hogy a két középiskola 940 növendéke azon elég területet nem kapna. Másrészt pedig ama aggodalmának adott kifejezést, hogy a minisztérium az átalakítási munkálatokat aligha fedezné. Az igazgató eleinte ma is elzárkózott attól a gondolattól, hogy ott korcsolyapálya létesüljön, mert most is ének — ugymond — azok az aggályai, amelyeket két ízben beadott felebbezésében felsorolt és pedagógiai szempontból igen súlyos következményei lehetnének annak, hogy a korcsolyapályán pezsgő élet fejlődne ki, viszont ha ez nem történne meg, akkor a korcsolyázó egyesület részéről nem lenne rentabilis a pálya fenntartása.

Varjassy Árpád, Virág Lajos, Nachtnébel Ödön miandnyáján a város egész közönsége nevében érveltek, hogy a város tulajdonát alkotó területen jogszerint a város akaratának kell döntőnek lennie és a minisztériumnak, ha a területet hosszabb időre megakarja szerezni, el kell fogadnia azokat a javaslatokat, amelyeket a város közönsége jónak lát és pedig azért, mert ha korcsolyapályát létesítenék a Jókai téren, ez még nem zarná ki, hogy a középiskolák ifjúsága azt játszótérül ne használja.

Az igazgató ismételt arra törekedett, hogy a már elfoglalt álláspontjának szerezzen érvényt és azzal a megjegyzéssel szemben, hogy a reáliskola kihurcolkodásával a liceumi ifjúságnak száma megsappanik, kijelentette, hogy tudomása szerint a főreáliskola öt éven belül a Béla téren nem fog megépülni, mert a jövő évi költségvetésbe a szükséges összeg fel sincs véve és ha a város a bemutatott tervezethez ragaszkodik, akkor a terület elveszti játszótérjellegét, sőt még földül hely sem lesz s ez is az ifjúság rovására megy. Azonban ha a város ragaszkodik terveikhez, ő azt felterjeszti a minisztériumba, sőt személyesen is közbenjár, de előre jelezheti, hogy véleménye szerint a minisztérium az említett feltételek mellett nem fogja átvenni a játszótér. Azt belátja, hogy

a tér a mai állapotában nem illeszkedik bele a város képébe, az elhanyagolt, de ennek nem ő az oka, mert évente elég nagy összeget fordít a rendbentartására, azonban a rendőrség segítségét nem sikerült oly mértékben megnyerni, amint ő erre igényt tarthatna, noha többszörösen személyesen eljár és kérte, hogy az oda nem való elemeket a rendőrség tartsa távol.

Az elnök összegezve a vita anyagát, azt javasolja, hogy a következő proposíciókat tegye a város a kultuszminisztériumnak az igazgató útján: átengedi a kormány a teret azzal a kikötéssel, hogyha erre a városnak fontos közérdekből szüksége lesz, visszaveheti és a játszótérrel máshova telepíti és a berendezést megváltja. A miniszter köteles díszes kerítéssel körül venni, a tér közepét kavicsolással játékhellyé alkalmassá tenni és a tér széleit pedig parkírozni és végül megfelelő díszes helyiséget építeni.

Mielőtt azonban még kimondhatta volna a határozatot az elnök, Zima Tibor kért szót és arról biztosította az igazgatót, hogy az egész város közönségének kívánságát teljesítené, ha meggyőzné a minisztert a felől, hogy a Lyceum előtti téren létesítendő korcsolyapálya nem zavarná az előadásokat, mert az egyesület kötelezőleg kijelenti, hogy egyszer egy heten, vasárnap délután játszattatna a zenét a pályán és így semmi akadály sem lehet annar, hogy ezt a közszükségletet alkotó sport intézményt ott létesítsék. Annál is inkább — mondta — mert az egyesület magára vállalta az összes berendezési költségeket.

Az igazgató azt felelte, hogy ezt személyesen fogja megtárgyalni Boncz Ödön miniszteri tanácsossal és noha két ízben mereven ellenezte ő maga a korcsolyapálya létesítését, de ha a korcsolyaegyesület enyhébb feltételeket proponálna, akkor az ő aggályait is ellehetne oszlatni.

Lócs tanácsnok végül arra kérte az igazgatót, hogy az esetben, ha az egyesület újabb kérvénye beérkeznék, akkor azt ilyen értelemben terjeszse fel a miniszterhez.

Nem engedélyeznek több népgyűlést.

— Boda főkapitány végzése. —

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Budapest, november 26.

A budapesti főkapitánysághoz ma egy bejelentés érkezett, amelyben a zuglói munkások bejelentették, hogy ma este negyed kilenckor a Thököly-ut 173. szám alatt levő helyiségben népgyűlést akarnak tartani a politikai helyzet megvitatása címen. Ezt a bejelentést a főkapitányságon nem veték tudomásul és a gyűlés megtartását beütiltették. A beütilés megokolásában a következőket mondja a főkapitány:

— Az utóbbi napokban megtartott népgyűlésekre kiküldött hatóságok közegek nujan arról értesültem, hogy azokon a legfelsőbb uralkodóházat, a kormány és a hatóságok tagjait, közintézményeket és társadalmi osztályokat sértő kitejezések hangzanak el, a köztársaságot ejjező felkaltásokat kockaztatják meg egyesek. Ezek pedig büncselekmények. Miután fejtételeztem, hogy a rendezők a törvény talmát figyelmebe veszik és a büncselekményektől tartózkodnak, tudomásul vettem a gyűlés bejelentését.

E hónap 24 re bejelentett népgyűlésekről azonban a Népszava azt írta, hogy az ilyen főkapitánysági hivatasokra fütynnek. Ez bejelentése volt a később történt eredményeknek. Mivel tényleg a népgyűlés megnyitása előtt az uralkodóházat sértő kijelentések hangzottak el a jelenlevők részéről, a gyűlést fel kellett oszlatni, amiből azután utcai tüntetés lett. A feloszlítás után a kiinduló tömeg ugyanis a szocialisták felhívására visszafordult és botokkal és kövekkel támadta a rendőrséget. Miután ezekből nyílvánvaló, hogy a népgyűlések rendezői és résztvevőiknek tömegei visszaélnék a gyűlekezési szabadsággal és ezuttal a népgyűléseket büncselekmények elköre-

van itt a trónörökös családjáról. Csoporképek, arcképek művészi elrendezésében láthatók a falakon s különösen sok kép jut a dolgozószobára, mely valóban pazar berendezésű. A trónörökös már az indulás előtt bucsút vesz a tisztelgésre megjelent uraktól s az ablaknál nem jelenik meg. Kékesszürke szivarfüst látható csupán az ablakon át; a trónörökös helyet foglalt a karosszékben, szivarra gyújtott, a következő percben pedig a vonat már elhagyja a pályaudvart. A termeskocsi előtt van a podgyászvagon, melyet a kalauzkocsi előz meg, de ebben két vizsgáló határrendőrségi detektív foglal helyet. Hogy miért vannak a vonaton, az titok...

(A Habsburg-ház keresztelése.) Tegnap egy újszülött főherceget kereszteltek Wartholz kastélyában. A király mosolyogva jegyezte meg, hogy már most egy jó államférfiut ismer fel az újszülötthen és szüleinek, Károly Ferenc József főhercegnek és Zita főhercegnőnek teljes a boldogságuk. Nagyanyái, Mária Jozefa és a páрмаi Mária Antónia hercegnők is sok szeretettel dédelgetik az ifju főherceget.

Az ünnepélyen, mint a főherceg tavalyi esküvője alkalmával, Reichenau és Payerbach községek is résztvettek. A keresztelés különben a szokott módon folyt le.

A legegyszerűbb keresztelése eddig I. Maximilian császárnak volt, aki Bécsújhelyet született 1459-ben, abban a harcias évben. Ugyanez év husvétján keresztelte őt meg Wolkersdorf Zsigmond, Salzburg püspöke és keresztatyja Wil-

lak Miklós egy egyszerű magyar nemes volt. Arról, hogy miért adták a Maximilian nevet neki, két feltevés kering. Az egyik szerint atyja, III. Frigyes Maximilian püspök iránti hálájából adta nevét a fiának, mások szerint pedig azért keresztelték Maximiliánnak, mert a csillagjósolat azt mondta, hogy az újszülött vitészségével és bátorságával Fustius Maximus és Paulus Aemilius rómaiakhoz lesz hasonló, akiknek neveiből állították össze a Maximilian nevet. A Ferenc nevet királyunk nagyatyjától örökölte. A király keresztelése teljes díszben ment végbe Schönbrunnban és a keresztelést Spinola márkai nuncius végezte. Huszonnyolc évvel utóbb a király már saját fiát tartotta a keresztviz alá Luxemburgban.

A mostani újszülött apját, Károly Ferenc József főherceget 1887. augusztus hó 17-én keresztelte meg Persenberg kastélyában Binder Mátyás dr. püspök v. b. t. t. és keresztatyja Lajos Károly főherceg, az újszülött nagyatyja volt, akitől a Károly nevet kapta. Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki 1863-ban Grácban született, Attems gróf hercegprimás keresztelte meg apja gráci kastélyában. Az ünnep tanúi az újszülött nagyszülei voltak és Hornstein Lajos lovag főudvarmester vitte őt a keresztviz alá. Az ünnep vendégei Meran Anna grófnő, Strassoldo gróf tartományfőnök, Handel báró hadtestparancsnok, Mittrowsky gróf, Gleispach gróf és Grác város polgármestere, Franck lovag voltak.

tésére használják fel, tudomásul nem veszem a gyűlés bejelentését.

Ez a végzés annyit jelent, hogy a főkapitány ezennel semmiféle, a munkások részéről bejelentett népgyűlést nem fog tudomásul venni.

„Jön a fehér cár Magyarországba.”

— Orosz izgatók a rutének között. —

Távirati tudósítás.

Munkács, november 26.

Az ujságok többiben megemlékeztek már arról, hogy a Szerbiával és Oroszországgal való feszültség hatása alatt az észak-keleti rutén vármegyékben, ép úgy, mint a délvidéken a szerbek között bizonyos mozgolódás tapasztalható. Az az izgatás, mely az egyházi szíma jegyében és jel-szavaival már régebb idő óta folyik a magyar-orosz nép között, most szokatlanul eleven erőre kapott s napról napra megdöbbentőbb jelenségekkel bizonyítja veszedelme komolyságát.

Az orosz ügynökök, akik eddig szórványosan és lopva dolgoztak itt a cár érdekében, most valóságos elárasztják Máramaros-, Bereg-, Ung- és Zemplénmegyéket. Ezek az emberek az orosz császárságnak az orosz rubellel adnak nyomatókat s a szelid és békességes ruténekkal könnyen elhitetik, hogy már utban van a fehér cár serege Magyarország felé s közel az idő, mikor föl szabadulnak a magyar uralom alól. A hazafias orosz papság s a közigazgatási hatóságok lépten nyomon találkoznak az orosz ágensek munkájának eredményével, a csendőrség pedig — bár a dolgot eltitkolni igyekezzenek — eddig is többet tartóztatott közülük.

Ezek az ügynökök azonban most már nem elégszenek meg a lappangó izgatással, küldetésük, úgy látszik, túl terjed a politikai agitáció föladatán. Ezt bizonyítja legalább az a körülmény, hogy egyiknél másikkal közülnék a tartóztatás alkalmával bombát s robbantószerkeket is találtak. Nyilvánvaló, hogy a gyanús oroszok a vasuti vonalak és hidak megrongálására készültek, itt huzódik ugyanis keresztül a monarchia egyik legfontosabb stratégiai vasutvonal, a lemerg—siankii vonal, amelyre mozgósítás esetén az Oroszország felé irányuló csapatszállítások legnagyobb tömegét koncentrálnák.

Ezekről a jelenségekről a papság és a közigazgatási hatóságok azzal a kéréssel informálták az illetékes minisztériumokat, hogy miután a rendes eszközökkel nem lehet többé az orosz bujtogatást ellensúlyozni, valami formában a kormányhatalom hathatósabb támogatását kérik. A kormány beavatkozása folytán legközelebb maga a munkácsi görög katolikus püspök is sorra fogja látogatni a nagyobb községeket, hogy megjelenésével és intelmeivel hozzájáruljon az izgatás ellensúlyozásához.

VÁROS ÉS MEGYE.

Kinevezés. Urbán Iván báró főispán ma arról értesítette Aradváros közönségét, hogy a gyermekórháznál megüresedett másod orvosi állásra Préda Demeter doktort nevezte ki.

Új tagok a közigazgatási bizottságban. A város közigazgatási bizottságát tudvalevően minden év végén alakítja ujja a törvényhatósági bizottság. Ez évvel a bizottsági tagok felerészének mandátuma jár le s ezenkívül betöltésre került a Nesnera Aladár elhunyt folytán, valamint a Barabás Béla törvényhatósági tagságának megszűnése következtében megüresedett két bizottsági hely is. Nyenformán hat új tagot fog választani a közgyűlés, melynek tagjai között mozgalom indult meg az iránt, hogy az üresedésben lévő két bizottsági hely egyikére Nesnera Aladár

utódként Varjassy Lajos dr. kamarai titkár választassék meg a közigazgatási bizottság tagjává. Előrelátható, hogy a közgyűlés többsége szívesen fogja a kereskedők és iparosok köréből kiindult eszmét magáévá tenni, de egyébként is Varjassy Lajos dr.-nak annyival inkább igénye lehet a megüresedett helyek egyikére, mert ő, mint a földmivvelésügyi miniszter által kinevezett közigazgatási előadó eddig is tagja volt a közigazgatási bizottságnak. Minthogy azonban a miniszter a közigazgatási felügyelői állást szervezte s az erre vonatkozó törvény a jövő évvel életbelép, a közigazgatási előadó szerepét a közigazgatási bizottságban is átveszi a gazdasági felügyelő. A törvényhatóság a december havi közgyűlésben fogja megválasztani a közigazgatási bizottság új tagjait.

Az osztrák parlament a háború mellett.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, november 26.

A Reichsrath az osztálysorsjáték behozására vonatkozó törvény első olvasását megkezdte.

Urbán előadó kijelenti, hogyha elégtétellel is kell üdvözölni a kormánynak a kis lottó megszüntetésére vonatkozó javaslatát, azt a megelégedést bizonyos fokig gyengíti az a körülmény, hogy a kis lottó helyébe más sorsjátékot kell behozni.

Hosszu vita fejlődött ki, majd Seitz szocialista képviselő kifejtette a benyújtott interpellációk fel nem olvasása körül kialakult aggodalmait. Seitz képviselő a következőket mondta:

— Határozottan tiltakozik az ellen, hogy a házeli nemzetközi konferencia manifesztumának tárgyában bejegyzett interpellációját nyilvános ülésen fel nem olvassák. A manifesztum a nemzetközi képviselők tüntetése a béke érdekében a háború ellen s így nem tartalmaz semmi olyat, amely szemben állana Ausztria hivatalos politikájával. Gyanakszik, hogy az interpelláció felolvasásának megtagadása a miniszterelnök fenyegetései miatt történt. Hasonlóképpen elkoboztak más bejegyzett interpellációkat is s nem olvastak fel. Felszólítja az elnököt, hogy mondja meg becsület-szavára, vajon az interpellációk felolvasásának akadályát nem volt-e a miniszterelnökkel, vagy a kormány több organumával való megbeszélésnek az eredménye?

Elnök kijelenti, hogy tekintettel arra a súlyos helyzetre, amelyben az állam van, jónak látta az egyes interpellációkat személyesen felolvasni. Azt találta, hogy a kérdéses interpellációk inkriminált tartalmuk és ezért kéri, hogy a Ház ezeknek az interpellációknak felolvasására zárt ülést tartson. Ez az eljárás a Ház hosszú évek óta folytatott gyakorlatának megfelel.

Stelz dr. képviselő kijelenti, hogy Seitz képviselő az elnökhöz intézett felszólításával nemcsak az elnököt és kormányt, hanem az egész Házat is súlyosan megsértette. Az ország egész lakossága szívből óhajtja a békét, de csak a becsületes békét. (Zajos helyeslés és taps) A legtöbbet azok ártanak a béke ügyének, akik azt hiszik és hitetik el a külföldön, hogy Ausztriában nincs kellő hazafias gondolkodás. A birodalom és béke ügyének legerősebb támasza az erős és hazafias gondolkodás és a birodalom becsülete és integritása érdekében a teljes erővel való állásfoglalás. Ezek az érzelmek, hála Istennek még léteznek ebben a birodalomban és ebben a parlamentben. (Viharos helyeslés és taps.) Megállapítom, hogy nincs sorainkban, aki a háborúra izgatna. Jól tudjuk, milyen nyomoruságos a háború, de azt is tudjuk, hogy a gyöngye és kis lelki népet elsőnek támadják meg.

Azután elnök kihirdeti a határozatot. Az interpellációknak zárt ülésen való felolvasása végett kéri a karzatok kiürítését.

Városi tisztviselők tisztelgése Urbán Iván bárónál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Arad város tisztviselői kara Varjassy Lajos polgármester vezetésével ma délben tisztelgett a bárói méltósággal kitüntetett Urbán Iván főispánnál. A tisztelgésre, amely a vármegyeháza főispáni helyiségében történt, megjelent a városi tanács, a rendőrség, városi adóügyosztály és pénztár, általában minden ága a városi tisztikarnak. Urbán Iván bárót a városi tisztviselők nevében Varjassy Lajos polgármester a következő beszéddel üdvözölte:

— Volt idő, midőn a főispáni méltóság viselőinek magatartása és a városi polgárság politikai és társadalmi törekvései között ellentetek állottak fenn. Több helyütt ama meggyőződés kezdett megérleledni, hogy a központi hatalom letéteményese utjában áll a polgári szabadságért folytatott küzdelemnek. Természetes az eként előállott ellentétekkel a szeretet, a ragaszkodás és nagyra-becsülés nem fakadhatott és akadályt szolgáltat a harmonikus együttműködésnek. Most ez már másképp áll, különösen nálunk s mi aradiak büszkéek is vagyunk Méltóságodra, akit önzetlenségéért, polgári társadalmunk iránt tanusított igaz rokonszenvéért mindenkinek szeretete és tisztelete környez. De különösen büszkéek vagyunk mi Arad város törvényhatóságának tisztviselői, akik midőn hivatalfőnökönket a királyi kegy a bárói cím adományozásával kitüntetett, úgy érezzük, hogy a kitüntetés nemcsak az önzetlen, áldozatkész és köztiszteltetben élő polgárnak, hanem a munkában és kötelességteljesítésben előjáró tisztviselőnek is szól. Fogadja Méltóságod kitüntetése alkalmával igaz nagyra-becsülésünk és ragaszkodásunk kifejezését.

Urbán Iván báró főispán válaszában ezeket mondotta:

— Mélyen meg vagyok hatva, amint arról értesültem, hogy az engem ért kitüntetés alkalmából a város részéről tisztelgésre készülnek. Igen örülök annak, hogy itt megjelentek, mert ezzel alkalmat adtak nekem annak elmondására, hogy ez a kitüntetés nem csak az enyém, hanem az önöké is, akik együtt munkálkodtak velem és velem együtt igyekeztek a kitűzött célok elérésére. Különösen örülök annak, hogy a város kisebb tisztviselőit is itt látom. Én magam is, mint kistisztviselő, tiszteletbeli aljegyző, kezdtem pályámat és később arra törekedtem mindig, hogy a tisztviselők érdekeit védelmezhessem, előmozdithassam. Konstatálnom kell, hogy ha első főispánaságom alkalmával talán nem nyertem meg egyesek vonzalmát, úgy ezt a politikai pártállások különbözősége okozta. Politikai álláspontomhoz máig is hű maradtam, azonban talán az idő multával mindenki meggyőződött arról, hogy a politikai pártállást mindig különválasztottam az emberi és tisztviselői érdekektől.

Székfoglaló beszédemben kijelentettem, hogy ajtóm mindenki számára tárva lesz és így a tisztviselőket is jogos kívánságait és érdekeik elérésére támogatni fogom. De kijelentettem azt is, hogy nem a közönség van a tisztviselőkért, hanem a tisztviselők a közönségért. Ez a két szempont vezetett eddig is, amint ezt önök tudják.

Amint idáig birtam az önök támogató munkásságát, úgy kérem ezt a jövőre is, hogy a város és a vármegye vállatva, egyesült erővel haladassanak előre és együtt dolgozhassanak.

A főispán ezután még egyszer megköszönte az üdvözlést és elbucszott a városi tisztviselők küldöttségétől.

Egy évi börtön Hartmann Jánosnak.

— Az aradi törvényszék ítélete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Ma délelőtt folytatta az aradi kir. törvényszék Hartmann János csalárd bukással vádolt billiárdgyáros bűntényének tárgyalását. A délelőtti folyamán a tanukihallgatásokat folytatták. A tanuk általában azt igazolták, hogy a bűnsegéd-ként vádolt Hartmann Kálmánnak, Thaler Mihálynak, Baron Sándornak, Kohn Sámuelnek, Kohn Sándornak és Hesz Józsefnek nagyon kevés, vagy éppen semmi közük sem volt a bűnös manipulációkhoz.

Elsőnek Szilágyi Antal asztalosinast hallgatták ki, aki Hartmann üzletében volt alkalmazva. Szilágyi azt vallja, igen gyakran előfordult az, hogy a számlákat, vagy munkabérekét nem Hartmann János, hanem öccse, Hartmann Kálmán fizette ki. Egy alkalommal — vallotta Szilágyi — Hartmann János utasítására ő, Börs és Reinhardt nevű társai árukat szállítottak a padlásról a pincébe, Hartmann rájuk szólt:

— Aztán ne szóljatok senkinek, hogy a pincébe vittétek a jávorfákat!

Miután erről Börs és Reinhardt vallomásközlésében nem szóltak, szembesítették őket Szilágyival. Börs és Reinhardt szemébe mondják Szilágyinak, hogy valótlanul vallott.

Török Dénes végrehajtó elmondja, hogy a tömeggondnok nem szólította fel arra Hartmann, hogy adja át a kulcsokat, sőt azt sem kérdezte tőle, hogy van-e a műhelyen kívül másutt is raktára? A leltárba azt vették fel, amit a tömeggondnok kijelölt s így többek között nem került bele a leltárba az a néhány billiárdlap sem, amely a műhely udvarán állott ponyrával felületesen letakarva.

Braun Antal, a Boros Béni-tér 7. számú háznak tulajdonosa elmondja, hogy megfelel a valóságnak az, hogy Hartmannnak februárra felmondta a műhelyhez tartozó három szobás lakást s így Hartmannnak februárra ki kellett költöznie. Kapp Sarolta, a Kotzander fakereskedő cég alkalmazottja azt vallja, hogy náluk Hartmann János hitelbe vásárolt, míg Hartmann Károly mindig készpénzzel fizetett. Horváth Gyula detektív elmondja, hogyan vezették rá az inasfiúkat a rendőrséget a Demeter utcai és Dezső utcai raktárokra. Ezután még több tanut hallgattak ki, majd az elnök befejezetnek nyilvánította a bizonyítási eljárást.

Délután Nagy Sándor dr., Gabos Jenő dr., Deák Sándor dr. és Krenner Zoltán dr. mondták el védbeszédeiket, majd fél hat órakor a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. A törvényszék Hartmann Jánost egy évi börtönre s 3 évi hivatalvesztésre ítélte csalárd bukás büntetése miatt. A vizsgálati fogságból 8 hónapot beszámítottak és azonnal szabadlábra helyezték. Baron Sándort és Ernst Józsefet bűnsegédi szerepükért egy-egy hónapi fogságra és egy évi hivatalvesztésre ítélték. A többi vádlottakat fölmentették. A fölmentettek közül Krenner Zoltán dr. Hartmann Kálmánt, Kohn Sándort és Kohn Sámuelét védte. Az ügyész súlyosbításért, a védők enyhítésért fölébbsztek.

A választójogi reform. Budapestről jelentik: Tisza István gróf ma délelőtt a statisztikai hivatalban tanácskozott a statisztikai hivatal igazgatójával és a belügyminisztérium államtitkárával, Némethy Károlylyal. A választójogi reform megszerkesztéséről volt szó a tanácskozásokon.

Elutasított béke-ajánlatok.

— Visszavonulásban a bolgárok. —

Saját tudósítónktól.

Arad, november 26.

Meghiusult béketárgyalások.

Konstantinápoly: A fegyverszünet dolgában tegnap tartott tárgyalásról ezt jelentik *Bujuk-Csekmedzéből*: A török delegátusok tegnap délután két órakor találkoztak a szövetséges államok kiküldötteivel, három bolgár, két görög és két szerb delegátussal. A balkáni államok képviselői kijelentették, hogy hajlandók negyvennyolc órai fegyverszünetet kötni, hogy a porta ebben az időben a végleges békekötés feltételeiről dönthessen. A feltételeket a török miniszteri tanácskozás elé terjesztették. Közben Anglia és Oroszország lépést tett a békés megegyezés megkönnyítése érdekében. Anglia annyiban, hogy Grey Edvárd Tevfik basa londoni török nagykövet útján engedékenységre figyelmeztette a portát, Oroszország pedig a balkáni államoknál járt közbe, hogy követeléseiket mérsékeljék. Késő este az a hír terjedt el, hogy a török miniszteri tanácskozás elutasította a szövetséges államok feltételeit és a háború folytatását rendelte el. A török delegátusokat értesítették, hogy a feltételeket ne fogadják el és várják meg az újabb utasításokat.

Konstantinápoly, november 26. A Csataldzsában egybegyűlt delegátusok tárgyalása kedvezőtlenül folyik. A tárgyalást valószínűleg holnap megfognak szakítani. A bolgár hadsereg képviselői nemcsak a csataldzsai vonal teljes kiürítését követelték, hanem ahhoz is ragaszkodtak, hogy a szövetséges hadseregek Konstantinápolyba bevonuljanak és a várost huszonnégy óráig megszállva tartassák. A török delegátusok azt az utasítást kapták, hogy sem a csataldzsai hadállás kiürítésébe, sem Drinápoly átadásába ne egyezzenek bele. A török hadvezetőség követeli a tárgyalásnak mentül gyorsabban való befejezését, mert a halogatásból csak a szövetséges hadseregeknek lenne hasznuk.

Konstantinápoly, november 26. Hir szerint a fegyverszüneti tárgyalások elé akadály gördült, amennyiben a bolgár megbízottak tegnap Drinápoly átadását követelték, amit a törökök soha sem fognak feltételként elfogadni. A megbízottak ma újra találkozni fognak. A tegnapi tárgyaláson Törökországot Resid basa és Ali Riza őrnagy képviselték.

Szófia: Ma fontos minisztertanács volt, amelybe belevonták a szerb és görög követeket. A kormány az eredményt nyomban megtáviratoztatta Csataldzsába a tárgyalásokkal megbízott bolgár delegátusoknak. Csak annyi szivárgott ki, hogy a minisztertanácsban Törökország javára módosították a bolgár határra vonatkozó követeléseket.

Bolgár és szerb vereség Drinápolynál.

London: A Daily Mailnek jelenti harcéri tudósítója: Drinápolyt már csak harmadik korosztálybeli szerb és bolgár tartalékosok ostromolják. A szerb seregeknek nincsenek tarackjai, sem nagyobb ostromágyui, amelyek mérkőzhetnének a törökök ágyúival. A bolgárok egy támadását a török tüzéség visszaverte. Ekkor az ostromlók nagy vereséget szenvedtek. A török helyőrség hősiességgel tartja magát és meg lehet állapítani, hogy teret hódított. A Marica jobb oldalán kényszerítették a törökök Kirkov tábornok vezetése alatt álló 7 ik hadosztályt, hogy meghátráljon. A bal parton is visszaverték a szerbeket, akik nagy vereséget szenvedve menekültek vissza. Drinápolyt körülbelül 12 ezer főnyi egyesült szerb és bolgár haderő ostromolja.

Bolgár visszavonulás.

Konstantinápoly: A török vezérkari főnök a hademkői főhadiszállásról jelenti a hadügyminisztériumnak, hogy a bolgárok Csorluba vonultak vissza. Vasárnap óta sehol sem látni bolgár előőrsöt.

A szerbek Durazzónál.

London: A Daily Telegraph jelenti Durazzóból: A szerbek tegnap elérték Ist és már csak nyolc órányira vannak Durazzótól.

Bécs: Az osztrák Lloyd jelenti, hogy a szerb csapatok Durazzótól tizenegy kilométernyire, Milotába érkeztek. Valószínű, hogy ma már Durazzó előtt állanak. Ugy látszik, hogy a lakosság nem akar ellenállni, mert a Wurmbrandt gőzös, amelyet az osztrák és a magyar alattvalók oltalmára küldtek Durazzóba, csak kevés menekülőt vett föl.

A montenegróiak.

Rjeka: Miklós király elnöklésével ma haditanácskozás volt, amelyen elhatározták, hogy a Szkutari ellen való háborús akciót a legnagyobb energiával folytatni fogják. A középső hadosztal csapataival Vukotics tábornok parancsnoksága alá állították.

A kolera.

London: A Daily Telegraph jelenti, hogy Musztafapasában újabb koleramegbetegedések történtek. A kolera rendkívül rohamosan terjed s az orvosi intézkedések nagyon hiányosak. A harcteren mindenfelé fekszenek a kolerában meghalt katonák holtteste. A Marica egész jobb partja meg van fertőzve a járványtól s a hetedik bolgár hadosztály e miatt több mint hat kilométernyire vonult vissza.

Konstantinápoly: Három külföldi haditudósító, Rhein százados, a Frankfurter Zeitung tudósítója, továbbá Bumiller dr. és Kisch ujságírók Szan Stefanóban kolerában súlyosan megbetegedtek. A keresztes ujság harcéri tudósítója lovon vágatott Konstantinápolyba és a német nagykövetségtől automobilt kért, hogy a beteg ujságírókat Konstantinápolyba vihesse. A tudósítókat még éjjel elszállították Konstantinápolyba, a hol a német nagykövet felesége maga járta be a várost, hogy ápolónőt kaphasson, de fáradozása sikertelen maradt. Az ujságírók állapota súlyos.

Frankfurt: Bumiller dr., a Frankfurter Zeitung haditudósítója a török táborban ma, Szan Stephanóban kolerába esve meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Verekedő ügyvédek.

— Gazember nem becsületsértés. —

Saját tudósítónktól.

Ujvidék, november 26.

Dr. Aranyosi Ignác temesvári és dr. Pongrácz Sándor azelőtt budapesti, most óbecsei ügyvéd, ügyvédjelölt korukban megállapodtak, hogy működési helyeiken egymást helyettesíteni fogják és költséget csak akkor kérnek egymástól, ha a követelés behajtható. Dr. Aranyosi Ignác most egy pörből kifolyólag 130 korona pörköltséget követelt Pongrácztól, jóllehet a követelést nem lehetett behajtani. Aranyosi mégis pörölte Pongráczot és végrehajtotta.

Miután a végrehajtó Pongrácznál nem talált fedezetet, Aranyosi kijegyezte több részvénytársaság címét az óbecsei telefonkönyvből és ezekenél Pongrácznak esetleges követeléseit letiltotta. Mikor a részvénytársaságok kijelentették, hogy Pongrácznak nincsenek náluk követelése, Aranyosi a szerinte létező követelések behajtására kérte az óbecsei bíróságnál, hogy nevezze ki őt hiánygondnokká. Ezzel a kérelemmel is elutasított.

ták. Ez azonban nem riasztotta el dr. Aranyosit, mert folytatolagos végrehajtást kért és leutazott Óbecsére.

Pongrácz dr. a 130 koronát a bíróság előtt kifizette Aranyosinak és ezzel kapcsolatban *gazembernek* nevezte és *arculütötte*. Aranyosi följelentésére az óbecsi járásbíró Pongráczot a szóval alkötött becsületsértés vádja alól *fölmentette* azzal az indokolással, hogy kartársának eljárásán *jogosan háborodott fel*, az arc'csapásért azonban 100 korona pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását a büntetőnovella alapján *fölfüggesztette*. Dr. Aranyosi Ignác a szabadkai ügyvédi kamarához fordult elégtételért, de Pongráczot az ügyvédi kamera is *fölmentette*.

Békét akar a cár?

— Kétszínű orosz politika. — Változatlan helyzet. —

Saját tudósítónktól.

Arad, november 26.

Thurn-Valsassina gróf pétervári osztrák magyar nagykövet cári audienciája talán a legjelentősebb eseménye a mai napnak. Abban a válságos helyzetben, amelyet a szerbek Adria kikötő utáni törekvése idézett fel, kétségtelenül nagy jelentőségű mozzanat a már-már fegyveresen farkasszemet néző két állam: a monarchia és Oroszország ilyen érintkezése. A szokott frázisnál sokkal többet jelent az, hogy Miklós cár rendkívül szívélyesen fogadta a nagykövetet. Ezen az egy békesugáron kívül azonban egyetlen javulást mutató momentum sincsen a szerb—oros—osztrák-magyar konfliktus dolgában. A német, orosz, bécsi diplomácia nézetei felől tájékozott körök egyaránt változatlanok, mint sem javulnak látják a helyzetet és nem tudnak semmi közeledést találni az ellentétbe került hatalmak között. Az éjjeli órákban ugyan olyan hírek is terjedtek el, hogy valami kis békésebb fordulat mutatkozik, mert annak reménye merült fel, hogy az európai konferenciához a monarchia is hozzájárul.

A mitrovicai és prizrendi konzulok ügye ki kapcsolódott egyelőre a válságból, mert Prohászka konzul csakugyan előkerült és Üszkűben van, a mitrovicai ügyben pedig már holnap megkezd a vizsgálatot Edl konzul.

Ma érkezett híreink a következők:

Európai konferencia?

Páris: Poincaré tegnap hosszasan tanácskozott Ausztria és Magyarország és Oroszország nagyköveteivel. A tanácskozásról a hivatalos körök a legmélyebb hallgatásra kötelezték magukat. Kamarakörökből jelentik, hogy Poincaré ragaszkodik az európai konferencia eszméjéhez, amelyet az általános megegyezés legbiztosabb eszközének hisz.

Berlin: A Norddeutsche Allgemeine Zeitung cáfolata a pétervári és londoni sajtó hivatalos nyilatkozatai igen jó benyomást tettek. Általános már most az a remény, hogy *sikerülni fog a nemzetközi konfliktust békésen elintézni*. A Morgenpost valószínűnek tartja, hogy a nagyhatalmak megegyeztek abban, hogy a *háboru befejezése után nemzetközi konferenciát fognak összehívni*.

Békepolitika.

— A monarchia külpolitikája változatlan. —

Berlin, november 26. Bármennyire paradox hangzás is: tény az, hogy a külpolitikai helyzetet két teljesen ellenkező szempontból lehet megvilágítani. Az egyik a hivatalosan közzétett nyilatkozatok szempontja, amely a hatalmaknak a konfliktus békés megoldására igyekvő munkáját hozza előtérbe. Tényleg azonban a *helyzet egyáltalán nem változott*. Amíg Berlinben az a csendes reménység tart, hogy az Adria-konfliktus elintézése elhárul és a szerbek ténylegesen

bírtokukba veszik valamelyik vitás kikötőt, addig Bécsből kerekén kijelentik azt, hogy a *monarchia semmi esetre sem tűri el, hogy Szerbia bírtokába vegyen egy adriai kikötőt*. A kompromisszum ebben a kérdésben tehát csak annyira terjedhet, hogy Szerbia az albániai tengerparton mindenemű kautélával, garanciával és biztosítékkal megkötött kereskedelmi kikötőt kap és részben albán területen is átvezető szakad kereskedelmet biztosító vasúti vonalat. Ezenkívül a monarchia még bizonyos védő, elrekesztő területet is akar ékelni a monarchia Adria-parti területei és a szerb kikötő közé.

Bécs: A N. Fr. Presse a monarchia állásfoglalása dolgában jól értesült helyről ezt jelenti: Ausztria és Magyarország kezdettől fogva azon az állásponton volt, hogy *meg kell várni a háboru befejezését*, mert minden diplomáciai beavatkozás az egyik vagy másik fél javára befolyásolhatná a katonai helyzetet a Balkánon. A monarchia ugynevezett *minimális programját* már régebben tudomására adták a balkáni államoknak, hogy azoknak irányításul szolgáljon arra vonatkozóan, hogy milyen érdekköre van a monarchiának. Ha a háboru be lesz fejezve s a béke föltételeit már megállapították, *Ausztria és Magyarország épen úgy meg fogja vizsgálni ezeket, mint a többi európai hatalom*. Ha Ausztria és Magyarország azt fogja látni, hogy érdekeit nem vették kellőképpen figyelembe, minden körülmény között a legteljesebb mértékben követelni fogja kívánságainak figyelembe vételét. Ennélfogva mindazok a híresztelések, amelyek legutóbb a *monarchia ultimátumáról elterjedtek, mauktól dőlnek össze*. Természetes, hogy Ausztria és Magyarország a tervezett európai konferencián csak akkor fog résztvenni, ha előbb biztosítékot fog kapni, hogy minimális programját elismerik.

Bécs: A nemzetközi helyzetről illetékes helyen a következő felvilágosításokat adják: *a legcsekélyebb javulás sincs, de nem igaz, hogy veszedelmes rosszabbodás állott be*. Minden maradt a régiben és a vitás ügyek egy hajszálnyira sem közeledtek megoldásuk felé. Azok a hírek, amelyek azt ujságolták, hogy Ausztria-Magyarország kész elfogadni az angol, vagy a francia külügyminisztérium kezdeményezését, alaptalanok, mert sem Franciaország, sem Anglia nem tett javaslatot az osztrák-magyar külügyi kormányának, de épen olyan valótlanság az a híresztelés is, hogy Ausztria-Magyarország elhalasztotta követelésének érvényesítését. Ez már csak azért is lehetetlen, mert *nemcsak az osztrák-magyar monarchiától függ, hogy meddig képes békepolitikáját folytatni*. A monarchia megmásíthatatlanul ragaszkodik elfoglalt álláspontjához és az az időpont, amikor az őt elsősorban érdeklő kérdések megoldása tovább nem halasztható, semmiféle kérdésekkel össze nem függő, más eseményektől nem függ.

Oroszország is békét akar?

— Készülődik a háborura. —

Pétervár: A cár ma az osztrák-magyar nagykövetet, Thurn-Valsassina grófot kihallgatáson fogadta, amelynek a legnagyobb fontosságot tulajdonítanak. Hír szerint a cár a legszívélyesebben fogadta az osztrák-magyar nagykövetet.

Pétervár: A pétervári távirati ügynökség jelenti: A külügyminisztérium kijelenti, hogy mindazok a híresztelések, amelyek Oroszországnak a szomszéd államokkal szemben való ellenséges szándékairól és állítólag e célból folytatott katonai előkészületeiről szólnak, — teljesen alaptalanok.

Pétervár: Itteni diplomáciai körökben a *helyzetet súlyosnak mondják, de válságról még nincsen szó*. A diplomácia határozottan a *békés megoldáson* dolgozik. A belgrádi orosz követ utasítást kapott kormányától, hogy a *szerb kabinetet a kapitulációk respektálására figyelmeztesse*.

Pétervár, november 26. A „Rjets” munkatársa előtt egy igen magasállású orosz diplomata ezeket jelentette ki a konfliktusról:

— Az idegenkedő sajtó hangja csak megnehezíti a felelősséggel tartozó diplomácia amugy is súlyos helyzetét. A legutóbbi napokban nem történtek olyan események, amelyek a nemzetközi helyzetet vigasztalanná tennék. Európa politikai képe a balkáni háboru kitörése óta komoly volt és a szerb-osztrák-magyar konfliktus kitörésével még komolyabb lett. Európai krízisről azonban nincsen szó. Az orosz diplomácia nem fogja föl optimiztikusan az eseményeket, azonban eddig a pillanatig még sem adta fel a békés megoldás reményét. A monarchia magatartása pedig szintén nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy kielégítő megállapodás történjen az Adria partnak szerb megszállása ügyében. A legtöbb nagyhatalom egyetért ugyanis abban, hogy a balkáni seregeknek török területeken történt okkupációi még nem tekinthetők végleges foglalásnak.

Varsó: Az államhivatalnokok, akik nem tartalékos katonák, felhívást kaptak, hogy öt napon belül nyilatkozzanak: háboru esetén melyik ezrednél és hol kívánnak szolgálatot teljesíteni. Az utasítás értelmében titkolni kell hová való berendeltetésüket.

Berlin: Sosohovicéből táviratozzák: néhány nap óta a 15 ik utász zászlóalj egy csapata, amely Varsóból ide érkezett, robbantási gyakorlatokat tart és hidakat ver.

Belgrád: A követségen várakozó belgrádi hírlapírók előtt önelégülten mosolyogva a következő kijelentést tette Hartwig a kihallgatás után

— A király minden tekintetben egy felfogáson van velem. Uraim! készüljenek, csomagolják bőröndjeiket.

Belgrádi hírlapok Hartwig mondását arra magyarázzák, hogy Szerbia el van tökéltve a háborura Ausztria-Magyarország ellen.

Belgrád: Ma három nehéz ostromágyut vontattak a várba s lázas sietséggel dolgoznak. — Várbeli dolgokra török hadifoglyokat s arnoutákat alkalmaznak.

Prohászka konzul sorsa.

Bécs: Illetékes helyről jelentik, hogy Prohászka prizrendi konzul tegnap déltér Üszkűbe érkezett. Prizrendi élményeiről még nem érkezett megbízható hír. Edl konzul, akinek számára Üszkűben tegnap készen tartottak egy vonatot hogy Prizrendbe utazhassék, Üszkűben találkozott Prohászkaival s azért tegnap még nem utazott el Prizrendbe, de kétségtelen, hogy holnap oda el fog menni, hogy ott kutassa ki a Prizrendben végbement eseményeket.

Bécs: Edl konzul, miután Prohászkaival Üszkűben találkozott, legközelebb Nitrovicába megy, hogy előbb Tahy konzul esetét vizsgálja meg, onnan Prizrendbe, hogy a Prohászka ügyben a vizsgálatot keresztül vezesse.

Bécs: Az esti órákig Edlnek részletes jelentése a külügyminisztériumba nem érkezett, hogy már ma vasuton Mitrovicába utazott volna. Prohászka egyelőre Üszkűbe utazik.

Bécs: Prohászka konzul a Zeit című lap távirati kérdésére Prizrendből a következő távirati válasszal felel, amelyet e hó 23-án délután 4 óra 40 perckor adott fel, amely ma délután érkezett Bécsbe: Holnap Üszkűbe utazom. Különösebb hírt adnunk nem lehet. Prohászka.

Románok és bolgárok.

Bécs: Szófia-i jól értesült körökből a Pol. Korr.-nek ezt jelentik: Az az állítás, hogy a szófiai és a bukaresti kabinetek közt a háboru előtt megegyezés történt volna Románia esetleges kárterítési igényeiről, alaptalan. Ugyanolyan alaptalanok azok a hírek is, a melyek szerint a két kormány között e kérdéstről jelenleg folynék tárgyalás. A bukaresti kabinet semmiféle lépést sem tett Szófiában, hogy a Balkán területi újjászabályozására vonatkozóan követeléseket támasszon, sem pedig bizalmas uton esetleges kívánságait a bolgár kormánnyal nem közölte. Harmadik állományok, a melyek ez ügy iránt érdeklődnek, igaz, fontosnak tartják, hogy a szófia-i kabinet főfogását megismerjék. Diplomáciai körökben nem tagadják, hogy Bulgária és Románia álláspontja közt épen nem jelentéktelen az eltérés, de úgy vélekednek, hogy ezek egyáltalán nem áthidalhatatlanok.

Szófia. A Mir megállapítja, hogy a Balkánon beállott változás következtében Romániában áramlatok észlelhetők, a melyek az ország jövőjére vonatkozólag új lehetőségekről szólnak. Bár ezeket az áramlatokat hivatalosan még nem ismerték el, és bár nem lehet a román politika új tájékozódásáról beszélni, de miután egyetlen országban sincs mélyreható ellentét a felelős egyének és a felelőtlen faktorok között, ha külpolitikáról van szó, föl kell tételni, hogy Románia Bulgária legközelebbi barátja, kétségkívül dönteni fog bizonyos változásokat illetően, a melyek érdeklők és a mely változásokat a jelenlegi felelős vezetők a közvéleménynek ösztönszerűleg óhajtanak a nélkül, hogy szükséges volna e célból akár az egyik, akár a másik nagyhatalommal rossz viszonyba jutni. Bizonyosak vagyunk benne, mondja a Mir, hogy ez a körülmény a mi viszonyunkat Romániával csak erősítheti. Ha szíves és erős barátságban egyesülünk, akkor Bulgária és Románia nagy szerepet játszhat a Balkánon és erős befolyást gyakorolhat a nemzetközi politikára.

Az aradi szegényház bárója.

— Beszélgetés Fecchtig Armanddal a milliós örökségről. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Sajnálattreméltó s jobb sorsra érdemes ember éledegl hosszu idő óta az aradvárosi szegényházban a magukkal tehetetlen, anyagi romlásba süllyedt félkoldusok között. Az aradi közönségnek régi ismerőse ez a férfi: Fecchtig Armand báró, aki egy időben a fél országot bejárta és végül mindig visszakerült Aradra, mert a hatóság kényszerítette erre. Könyvradományokat gyűjtött, de aztán Aradon, a szegényházban kapott helyét, mert valamikor Aradmegyének volt a tisztviselője. Ezen a címen Aradmegye havonta 20 korona kegydíjat is szavazott meg neki.

Fecchtig Armand az utóbbi években határozottan rendesen viseli magát. Ha kimenőt kap a szegényházból, akkor is inkább sétálással tölti az időt és a korcsmákat gondosan elkerüli. Ezt a szánandó sorsra jutott embert most örvendetes újságról tudósították: a napokban meghalt Tiszayon Fecchtig Imre báró, aki után milliós örökség maradt. Azonban az még nem bizonyos, hogy Armand báró kap-e belőle. Ma a telefonhoz hívták illetékes férfiak a szegényházban élő bárót, hogy a hagyaték iránt érdeklődjenek nála.

— Halló, — mondta a szegényház telefonján Fecchtig — itten Fecchtig báró beszél.

Amikor megmondták: miről van szó, így felelt:

— Tudom, hogy meghalt az unokatestvérem, Fecchtig Imre, akinek nem kevesebb, mint 2500 hold kitünő földje volt. Az ő apja és az én apám édestestvérek voltak, tehát vérokonom volt az elhunyt. Fecchtig Imrének két leánya van, akik közül az egyik Radványi nyugalmazott udvari tisztviselőnél, a másik pedig Sterz Gábornál van férjénél. Amikor a leányok férjhez mentek, huszhuszezer koronát kaptak hozományként. Radványit hamar nyugdíjazták és az öreg Fecchtig bir-

tokára költözött a család. Most mindkét leány otthon lakik az urával. Most ők gazdálkodnak a szép nagy birtokon.

— Van-e reménye, hogy hagyott magára valamit a most elhunyt unokatestvére?

— Azt hiszem. Én mindenesetre szeretném. Jó viszonyban voltam az öreg urral. Öt évvel ezelőtt beszéltem vele utoljára. Hosszu ideig kegydíjat adott nekem, de ezt beszüntette, amikor elvált a feleségétől. Azután nem nősült meg. De azután én se kaptam tőle egy fillért se. Nem tudom a házassági ügye milyen összefüggésben lehetett az én segélyezésemmel. Én nyugodtan várok a szegény házból. Azt remélem, hogy a végrendeletében a sok százezerből nekem is juttatott valamit. Talán valami kegydíj-felét, mert az nagyon rám férne. Pénzem nincs és a szegényházban folyton olvasással töltöm az időt, ami persze nem nagyon mulatságos dolog.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Szerda: *Iglói diákok*, operette.

Csütörtök: *Erős láncok*, vígjáték. Bemutató-előadás.

Péntek: *Erős láncok*, vígjáték.

Szombat: *A svihákok*, operette.

Vasárnap: Délután: *Ábrahám a menyországbán*, operette. Este: *A sárga csikó*, népszimű.

* **Képvásárlás.** Keményfi Jenő gyűjteményes kiállítása iránt óriási nagy az érdeklődés. A tárlatot állandóan nagy és előkelő közönség látogatja. Eddig a következő festmények keltek el: Bing János megvette a Zongoránál, Messer Károly dr. Szoborrészlet, Holländer Miksa Empire interieur című festményeket. A kiállítás egész napon át díjtalanul megtekinthető Weisz Leó szalonjában.

* **Érdekességek Culp Juliáról.** December hó elsején tartja *egyetlen dalest byt* Aradon a világhírű enekművész *Culp Julia*. Az egész város érdeklődéssel néz a nagy művész fellepte elé és bizonyos, hogy Culp Julia aradi szereplése minden tekintetben felül fogja mutni azt a felcsigázott várakozást, amellyel a publikum a hangverseny elé tekint. Culp Julia művészetéért az egész művelt világ rejjong. Németország, Franciaország, Anglia nagy városai versengve vetekednek, hogy egy-egy fellépésre megnyeressék. Mert nem pusztán óriási hanganyaga az, amellyel meghódította az egész világot, hanem csodás szépsége, tiszta, érthető kiejtése, amely egy betűt sem hagy elveszni, tették őt az első között is elsővé. Művészetének kvalitását leginkább a fellépésért fizetett honoráriumok jelzik. Amerikában száz estét át napi 5000 korona honoráriummal fog fellépni. Berlinben pedig ő volt ezideig az egyetlen művész, aki hat estét át egy 1500 személyt befogadó hangversenyteremben, állandóan *zenefelt házat* vonzott. És most ennek az ünnepléni enekművész művészetén gyönyörködhetnek vasárnap este az aradi közönség és bizonyára olyan művészi élvezetben lesz része, amely soha még feljebb nem marad előtte. A hangverseny jegyeit a Kerpel könyvkereskedő cég árulja, ahol, tekintettel a nagy elővételre, már csak kevés jegy áll a közönség rendelkezésére.

* **Iglói diákok kerül színre** ma, szerdán az aradi színházban. Ez a magyar diákéletből vett hangulatos operett a bemutató alkalmával sorozatos telt házakat vonzott.

* **Erős láncok.** Salten Félix darabja mindig irodalmi esemény. A *tulsó partról* című szenzációs sikerű három egyfelvonásosnak kiváló szerzője vígjátéket írt és ezt mutatja be most csütörtökön az aradi színház drámai társulata. Szellemes párbeszéd, talpraesett ötletek és természetes, egészséges humor vonulnak végig a darabon. A darab kiállítására nagy gondot fordított az igazgatóság. Egész új díszletek készültek az *Erős láncok*-hoz. A főbb szerepeket Novák Irén, Heppesné, Nográdi Malvin, Várnai, Delli, Hajdutska játszik. A színdarabot Beregi Sándor dr. h. igazgató rendezte.

* **Karácsonyi Album** cím alatt mint minden esztendőben, úgy az idei karácsonyra is egy díszes Albumban összegyűjtve jelenteti meg a Bard Ferenc és Testvére közismert budapesti zeneműkiadó cég a folyó évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. Benne lesz az Albumban az „Éva”, „Kis gróf”, „Asszonyfaló” és más operette újdonságok legjobb számai, továbbá keringők, indulók, kuplek és szobnő-szebb kabaré számok Zerkovitz, Weiner, Szirmai és más népszerű szerzőktől. Dalok, előadási darabok és magyar nóták mind, mind kizárólag elsőrangú komponistáktól, valamennyi zongorára, részben pedig ének és zongorára. Ezen Karácsonyi Album kiadásával hánk e legelső zeneműkiadó cég kedves meglepetést szerez nagy vevőközönségének és valóságos ajándék-számba megy e gyönyörű album, melyben minden zenetkedvelőnek akár kapja, akár adja, öröme telhet. A majdnem 100 oldal tartalmazó kötetben foglalt zeneművek értéke egyenként vasarolva 61 korona értékkel képvisel, míg így együtt az egész Karácsonyi Album négy korona, diszkóésben pedig hat korona. Az albumra a kiadó cég csakis december hó 10-ig fogad el megrendeléseket, mivel ez csak annyi példányban lesz előállítva, ahány megrendelés arra december hó 10-ig Budapestre a cég Kossuth Lajos utca 4. sz. alatti kiadónivataához beérkezik.

* **Ma és holnap.** (Az *Urania* szenzációs újdonsága.) Büszke orommal látjuk az *Urania* film-újdonságából azt a kolosszus haladást, melyet a m gyar kinematográfia tett meg az utóbbi időben. Sikósi és Roboz fenomenális dramáját bátran odaalkathatjuk Urbán Gad legjobb darabjai mellé és Somlay Artur nagy művésze mellett a világszerte ünneplott Psiyanderénel. Mennyi drámai erővel játsza meg ez a nagy művész a lezúrt gróf utolsó stacionának rémes jeleneteit. Az úszorás meggyilkolásának megdöbbentő, erőteljesebb, izgalmasabb jelenetét egyetlen mozgófényképen sem látunk. A börtön jelenet vízió vetekszenek Páthé hasonló zsanerű legkiválóbb képeivel. Külön meglepés számunkra a darab kiállítása. Gazdagság, elegancia és művészet teljes harmóniáját kapjuk. A szereplők a dajos Ardo Lionka, a szépséges Acél Ilona kőntönek a legtöbb külföldi művésznőnél. A közönség nagy gyönyörűséggel nézte végig a fenomenális újdonságot és zájossal tetszésével megalapította a magyar film abszolút sikerét. 175

* **A Sandomir kolostor titka.** (Orosz dráma az Apolló színházban) Az orosz irodalom sajátossága van abban, hogy minden regény és színdarab, a melyvel a nagyevű orosz írók gazdagítják a világirodalmat, igazgatólag hat az idegenekre. Elvégre Tolstoj nagysága előtt benődött az egész világ kultúrnépe, a halhatatlan nevű orosz író igazán nem lenet megvadult azzal, hogy műveiben nem a művészet, és a nyit kereset, hanem a hatast a hogy csak egyet említsünk: Karamin Annajának megkapó vergődése a legnagyobb embert is extazisba kergeti. Így vagyunk a „Sandomir kolostor titkával” is, amelynek premierjét ma néztük végig nagy élvezettel az Apolló színházban. A három felvonásra osztott drámban mindvégig kiérzik az orosz irodalom stílusa, hogy úgy mondjuk: szinte verfgasztó jelenetek kergetik egymást a vásznonapon, de azért mindenütt megtalálják a nyit, a művészetet s a piasszius szépséget. Ennek a mozidarabnak a remésein a kultürember nem habozhat fel, hanem lenyűgözve, remegve várja az események változatos fordulatait. Nemcsak a darab megírása, hanem a cselekmény beállítás is stiusos. Az aradi közönség sok kellemes percet szerezhet magának ennek a mozidramának a végigvezetésével. A mai premier iránt ogy nagy érdeklődés mutatkozott, amilyet még a Noiduk slágerek sem tudnak kiváltani a publikumból. — Az Apolló színház irodaja közli, hogy a „Sandomir kolostor titka” meg szerdán és csütörtökön marad műsoron. 177

* **60 kötet könyv 1 kor. 40 fill. ért, 180 hangjeggy 2 kor. 40 fill. ért** kaphatók kölcsönzésre Kerpel Izsó kölcsönzőintézetében, Aradon.

TANÜGY.

(—) **Tanári áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Visontay Kalmán pancsovai állami főgimnáziumi r. tanárt a szegedi állami főgimnáziumhoz helyezte át. Visontay hosszú ideig lakott Aradon és sok kellemetlen ügye volt.

(—) Gyorsíróverseny az aradi főgimnáziumban. Vasárnap tartotta az aradi kir. főgimnázium „Bódogh” gyorsíró köre első versenyülését, mely fényes sikerrel végződött. Az eredmény a következő: *Haladó vita, 180 szótag:* I. Goldschmidt L. VIII. o. t., II. Kádár Gy. VIII. o. t., III. Mayerhoffer F. VIII. o. t., *120 szótag:* I. Blasorszky M. V. o. t., II. Jovin J. IVa) o. t., III. Braun Oszkár VII. o. t. *Kezdő vita, 90 szótag:* I. Jovin J. IVa) o. t. II. Czettel L. V. o. t., III. Lengyel S. VI. o. t., IV. Szentgyörgyi A. VI. o. t., V. Kempelen VI. o. t., VI. Reusz M. VI. o. t. *Haladó levelező, 50 szótag:* I. Valkányi R. V. o. t., II. Almási I. V. o. t., III. Schreiber E. IVa) o. t., IV. Nagy E. IVb) o. t., V. Weisz T. V. o. t. *Kezdő levelező szabatos:* I. Gillyén J. V. o. t., II. Schelly Z. III.b) o. t., III. Radó J. III.b) o. t., IV. Ember Gy. V. o. t., V. Soltész VI. o. t., VI. Braun S. III.a) VII. Laczay A. IIIa) o. t. A versenyzők között 50 korona pénzjutalmat és majdnem ugyanennyi értékű könyvjutalmat osztottak szét.

Halál

egy aradi asszony miatt.

— Öngyilkos jogszigorló. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, november 26.

A Royal-szálló harmadik emeletén a 364-es számú szobában együtt laktak *Kölcsey* Gábor szatmárcsekei születésű huszonegy éves jogszigorló és *Bálint* Sándor beregszászi gyárigazgató.

Néhány nappal ezelőtt *Bálint* Sándor Miskolcra utazott és ma reggel nyolc órakor érkezett vissza a fővárosba. Mikor benyitott a szobába a pamlagon mozdulatlanul fekvő, eszméletlen állapotban találta *Kölcsey* Gábort. Előtte a földön revolver hevert, amely azonban nem volt kilőve, minden golyó a fegyverben volt. A fiu még élt. Nyomban a mentőket hívták hozzá, de már nem tudták eszméletre kelteni. A fiatal ember az orvosok karjai közt halt meg. A mentőorvosok megállapították, hogy morfium mérgezés ölte meg. Az éjjeli szekrényen meg is találták azt az üvegcsőt, amelyben a morfium-tabletták voltak.

A fiatalember mellén négy, egyenkint négy centiméter hosszú metszett seb volt, amelyeknek széle körömmel fel volt kaparva. Ezt a sérülést a fiatalember már néhány nappal ezelőtt szerzhette, mert már gyógyulóban volt.

Az öngyilkos öccse, *Kölcsey* István orvostanhallgató, aki a Baross tér 45. szám alatt lakik, elmondotta, hogy a bátyja az éjszakát egy nő társaságában töltötte a Palace-szállóban és csak ma reggel tért haza. Valószínűen akkor vette be a morfium-tablettákat.

Az asztalon zárt levelet találtak, amelynek címzése a következő: *Kölcsey* Gábor, Szatmár. Az öngyilkos fiatalember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Más forrásból jelentik a következőket:

Öt héttel ezelőtt feljött Budapestre egy fiatal jogász, *Kölcsey* Gábor. Szatmárról érkezett, délcég külsővel, huszonegy év könnyű terhével a vállán, s öt hét után ma már egy szerelmi dráma szomorú hőse. Megismerkedett egy szép fiatal hölgyvel. *Millich* Antalné, született *Möller* Vilmaival. Megismerkedésük után az asszony a Palace-szállóba költözött, a fiatal ember pedig barátjával, *Bálint* Sándorral a Royal-szállóban vett közös lakást. Minden este találkoztak a szerelmesek. Tegnap a fiúnak nagyobb összeget kellett volna előteremtenie, de jómódu szüleikhez nem akart fordulni. Nagyon boldogtalannak érezte magát s azt indítványozta, hogy haljanak meg s mikor az asszony beleegyezett, egy doboz morfium-tablettán megosztották. Azt határozták, hogy pontban éjfélkor veszik be a mérget. Tizenegy órakor elbucsuztak. Ma reggel a pamlagon ott találták a jogászfut élettelenül. — Az asszony is bevette a mérget, de az nem hatott nála és életben maradt.

EGYESÜLETI ÉLET.

Az Izraelita Jótékony

Nőegyesület munkája.

— A mai közgyűlés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Ma délután fél négy órakor tartotta évi rendes közgyűlését az Aradi Izraelita Jótékony Nőegylet az izraelita hitközség tanácstermében. A közgyűlést nyolcvan szegény leánytanuló felruházása előzte meg. A kisleányokat kétezer koronát meghaladó költséggel ruházta föl a jótékony nőegylet. Az egyesületnek a hitközség nevében *Deutsch* Andor előjáró mondott köszönetet ezért a jótékony, áldásos tevékenységért.

A felruházási ünnepélyt követő közgyűlésen a beteg elnöknő végvári *Neuman Furst* Mária távollétében *Éles* Arminné elnökölt. Az elnöki megnyitó után *Vajda* József titkár felolvasta az egyesület elmúlt évi tevékenységéről szóló jelentést, amely meleg szavakkal emlékezett meg az izraelita jótékony nőegyletet ért veszteségekről. Régi és fíradhatatlan támogatóját vesztette el az egyesület *Neuman* Samuban, aki igazi barátja és erős támasza volt a jótékony nőegyletnek. Örökösei *Neuman* Samu emlékére a nőegyletnél 10.000 koronás és az izraelita népkonyhánál ugyanolyan összegű alapítványt tettek. Nagyobb összegű alapítványok jutottak a nőegyletnek *Haas* Béla hagyatékából is és pedig 20.000 korona az egyesület, 10.000 korona a népkonyha céljára. Ezenkívül még több kisebb nagyobb alapítványhoz jutott az egyesület.

Meleg szavakkal emlékezett meg az évi jelentés dr. *Apor* Lipótné, özv. *Lustig* Mórné és *Kell* Dávid elhunytáról, akik valamennyien lelkesen támogatták a jótékony nőegyletet. — Buzgó választmányi tagot vesztett az egyesület *Kovács* Marcel dr. né táblabíró neje eltávozásával, aki Temesvárra költözött. — A nőegylet által fenntartott és vezetett népkonyha tizenhetedik évi működéséről külön jelentés számol be.

Leopold Zsigmond indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott *Szabó* Albertnének, *Tenner* Józsefnének és *Walfisch* Arminnének a népkonyha fővédasszonyainak a jótékony intézmény vezetésében kifejtett murkásságukért, továbbá *Schulhof* Károlynének, *Goldschmiedt* Sándornének és *Funkelstein* Józsefnének a szegény leánygyermek felruházása körüli munkásságukért.

A jövő évi munkaprogramjában az egyesület rendes segélyezésre 10.000 koronát, felruházásra 2000 koronát és téli segélyekre 3000 koronát irányozott elő. Az eddigi mérven felüli segélyezéseket azok a szomorúnak és segítségre szoruló viszonyok teszik szükségessé, amelyekre kilátás van.

A közgyűlésen jelen voltak: *Éles* Arminné, *Walfisch* Arminné, *Lustig* Adolfné, *Ranschburg* Szidónia, *Asael* Adolfné, *Asael* Józsefné, *Schulhof* Károlyné, *Raucher* Emilné, *Preisach* Vilmosné, *Szabó* Albertné, *Funkelstein* Józsefné, *Neuman* Alfrédné, *Goldschmiedt* Sándorné, *Tenner* Józsefné, Dr. *Vágvölgyi* Lajosné, *Leopold* Zsigmondné, Dr. *Tisch* Mórné, Dr. *Lukács* Lajosné, Dr. *Kertész* Miksáré, *Lustig* Arminné, *Seidner* Bernátné, Dr. *Nagy* Sándorné, Dr. *Rosenberg* Sándorné, *Abeles* Zsigmondné, *Singer* Gyuláné, *Leopold* Zsigmond és *Deutsch* Andor hitközségi előjárók.

(*) A Katolikus Kör második estélye. Az Aradi Autonóm Katolikus Kör szerdán délután tartja második felolvasó estélyét, amely — úgy az előadókat, mint a művészeket tekintve — elsőrangúnak ígérkezik. Az estély műsora a következő: 1. *Rass* Károly dr. gyulafehérvári főgymn. tanár, „pornográfia” címen fog értekezni. 2. *Szemelvények* *Kissoday* G. „Álom” c. cseréjából: a) Dal a dalról; b) Tündérek kara; c) Tik tak, a kicsi sziv. *Zongorán* és *hegedűn* előadják *Zoltay* Mátyás tanár és neje. 3. *Novák* Mártonné, a Katolikus Sajtóegyesület fővárosi hölgybizottságának ügyvezető alelnöke „A nők kötelességei körképben” címen fog előadást tartani. Az előadás pontban 5 órakor kezdődik.

(*) Főolvasó est a Kereskedők Körében. Az Aradi Kereskedők Köre november 28-án, csütörtök este 9 órakor, a kör helyiségében (*Ta* hajdy *Károly* u. 1. sz. I. em.) felolvasó estét rendez, amelyen *Varjassy* Lajos dr. az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára tart előadást ame-

rikai utjáról. Az Aradi Kereskedők Köre tagjait, valamint az érdeklődőket meghívjuk. Tadeschi *Viktor* elnök, *Meer* Ármin, a közművelődési osztály igazgatója.

A szőke asszony.

— Halálos regény egy szép aradi asszony körül. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Egy volt aradi szőke asszonnyal való ismeretség a sirba vitte *Kölcsey* Gábor jogszigorlót, akiről lapunk más helyén írunk. Az volt a tervük, hogy együtt halnak meg, azonban a nő — *Millichné* *Vilma* — életben maradt.

Millichné, született *Möller* Vilma meg lehetőszen sokan ismerték. Az érdekes arcu, lenszőke nő, aki elegánsan, bár kissé excentrikusan, mondhatni feltűnően öltözködött, állandó látogatója volt az esti korzónak, szorgalmas látogatója a cukrászának, s lelkes műpártoló abban az értelemben, hogy majdnem minden este ott ült a színház első sorában.

„A szőke nő”, ezt a nevet kapta Aradon, amikor a múlt évben először tűnt fel a korzón. „A szőke nőnek” nevezték szinte szalmasárga hajáról, no azért, mert az első időben nem igen tudták meg a nevét. De Arad nem az a város, ahol valami titokban marad, vagy ahol nem kutatják ki az „előzményeket.”

Nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy egy napon tényleg megjelent a kávéházban a „jól értesült”, aki elmondotta az előzményeket:

— A szőke nő neve *Millich* Antalné született *Möller* Vilma. Az érdekes arcu nő tanítónő volt s egy év előtt egy kisebb fürdőhelyen ismerkedett meg férjével, aki egyike *Ujszentanna* legvagyonosabb embe-reinek. Pedig ez nem kis szó, mert *Ujszentannán* jócskán vannak a vagyonosak. *Millich*nek nagyobb szőlőbirtoka és egy jó üzletmenetű gőzmalma van. A fürdőhelyi ismeretségnek csakhamar házasság lett a vége s egy hónap múlva már hazavitté az ujdonsült férj a fiatal menyecskét *Ujszentanna* otthonába.

A temperamentumos asszonyka azonban nagyon nehezen tudott beleszokni a falusi élet egyhangúságába. Nem tudott falusi módra a tyukokkal nyugalomra térni s miután férjét nem tudta rávenni, hogy ugynevezett társadalmi életet éljen, hát inkább egyedül járogatott el esténként az ismerős családokhoz teára.

Emiatt nézeteltérések támadtak a férj és feleség közt s a vége a dolognak az lett, hogy közös elhatározással beadták a válókeresetet.

A fiatal asszony a válás után igen csinos ös-szeget kapott férje vagyonából. Beköltözött Aradra, ahol olyan életet élhetett a nemrég lerombolt *Bohus*-féle házban, amilyenről mindig álmodozott. A fiatal emberek nagy raja rajongta körül s főleg egy ismert aradi huszárszázados udvarolt neki nagy kitar-tással.

*Millich*nének legfőbb passziója a színház volt. Minden este ott lehetett látni s ismerősei nem is lepődtek meg azon, hogy egy nap kijelentette, hogy színésznő akar lenni. Az aradi színház egyik elsőrendű női tagjától vett órákat s főleg a táncban képezte ki magát. A nyáron azzal utazott el Aradról Budapestre, hogy ott tovább képeztesse magát a táncban. Azt mondják, hogy ehhez meg is volt a talentuma. Azóta csak két alkalommal látogatta meg egy-két napra aradi ismerőseit. Ugy látszik a fővárosban megismerkedett *Kölcsey* Gáborral, aki a másvilágra ment a szép asszonyért.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Háborus félelem Aradon.

— Házasságok. — Gyermek törvényesítése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Tele van a város jajgatással, sirással és szitkozódással. Sirnak az öregek és a gyermekek. Egyik azért, mert a fiát, a másik azért, mert az apját követeli tőle a haza. Viszik-viszik a polgárokat. Hogy hová, azt még az sem tudja, akit elszólít a kötelesség. Akik elmennek és akik itt-hon maradnak, egyformán jajveszékelnék. Az itt-honmaradottak számára szinte elviselhetlen a közlegő tél minden borzalmával. A lapok nem irhatnak izgalmas készülődésekről, azokat le lehetett tiltani, ámde a lármázó és jajveszékélő tömegek lármáját nem lehet elnyomni. Nem lehet titokban tartani azokat a kijelentéseket, amelyeket az elutazó polgárok tesznek és azokat a kitörő panaszokat, amelyeket hozzátartozóik eljuttatnak a nyilvánosság elé. Akiket fontos feladatokra szemeltek ki, kétség és bizonytalanság közepette hagyják el családi tűzhelyüket és azt sem tudják, mikor látják újra gyermeküket, feleségüket.

Arad város polgármesteri hivatalában tömegesen jelentkeznek azok, akik hosszú időn keresztül a törvény megkerülésével éltek házasságban. Most, hogy a „férj” enged a kötelesség szavának, előbb siet eleget tenni az asszony és gyermekei iránt való kötelességének. Tömegesen kötnék diszpenzációval házasságot és törvényesítik gyermekeiket. Így legalább, ha a férfi nem kerül többé vissza, a családnak joga van követelőzni a hazán, az államon.

A kínos bizonytalanság és a pánikszertű félelem, amely a közönség körében villámgyorsan elterjedt, némely embernek az esztét is elveszi. Ma az aradi rendőrségre Mócz Péter aradi földműves földült arccal rohant.

— Nem akarok Oroszországba menni! Ne vigyenek el! — kiáltozta. Nagy családom van, elpusztulnak!

A dühöngő embert lefogták a rendőrök, majd megvizsgálta a hatósági orvos és megállapította, hogy veszélyes őrült. Elborult az elméje arra a gondolatra, hogy Magyarország háborút fog viselni.

Érdekes jelenet volt ma délelőtt az Eötvös-utcai Maros-hidon. Egy 50 év körüli férfi öt gyermekét vezette és megállított egy uniformisos férfit.

— Kérem szépen — mondta a családapa — ha engem elszakítanak a családomtól, akkor tessék a gyermekeimet eltartani! — szolt és apró gyerekeit átadta a magasrangu férfiúnak. Az illető azután a várművek segítségével feltartóztatta az elkeseredett embert és gyermekeivel együtt hazaszállította. A háborus félelem a polgári hatóságokat is rabul ejtette és a kémeiktől való félelem szokatlan intézkedésekre kényszerítette őket. Máától fogva például az Ujaradra vezető két vashíd feljárójánál a rendőrség által megjelölt egyenruhás legények őrködnek azon, hogy az esetleg oda lopózkodó kémeik fel ne rebbanthassák a hidakat.

Azok közül, akiket a haza iránt való kötelesség elszólított családjuk köréből, városzserte ismert több diplomás ember is volt. Nagy meglepetést keltett ma este, hogy ezek az urak váratlanul visszaérkeztek. Kiderült, hogy tévedésből szólították el őket nyugodt polgári hivatásuktól. Ezek ma este vidáman töltötték az időt annak öröme, hogy visszakerültek. Nem lehetetlen azonban, hogy néhány nap múlva ez a vigasság megismétlődik. Valószínű ugyanis, hogy akkor bucsumulást kell tartaniok.

HIREK.

Legujabb.

— Lapzártá után érkezett táviratok. —

Szofia: Mint a Pester Lloydnak Szófiából táviratozták: A bolgárok Drinápolyt egyik város részét ágyúkkal felgyújtották. Azt hiszik, hogy a béketárgyalások alatt Drinápoly el fog esni.

Szofia: Itt általában biznak a nékében és azt hiszik, hogy Törökország okvetlenül elfogadja a négy Balkán állam feltételeit.

Berlin: A Vorsische Zeitungnak jelentik a bolgár főhadiszállásról: A Csataldzsánál operáló bolgár csapatok helyzete nem kedvezőtlen, s csak azért vonultak vissza, hogy bevárják a segéds csapatok jelentkezését.

Berlin: A Lokalanzeigernek táviratozták Londonból: A szernek Durazzo felé való előnyomuláskor a Mat folyóig jutottak előre Alessziotól és mivel a folyó erősen megaradt és az utak nagyon rosszak, négy öt napig tart, amíg Durazzo alá érnek. Más jelentés szerint a szerb csapatok Úszkubban vannak, tehát csak nyolc kilométernyire Durazzótól.

London: A Daly News távirata szerint a kolera északra terjed, Musztafapaszában több száz kolerabeteg volt, amelyeket titokban tartottak. A kolera már Drinápolyban is fellepett.

Konstantinápoly: A porta Törökország kül földi képviselőhöz köriratot intézett, amelyben felsorolja, hogy a Balkán államok csapatai a megszállott területeken milyen kegyetlenségeket követtek el. A körirat egyszerűen tanukul hívja fel a külföldi követeket.

Atén: Alexandriából 75 zsidó önkéntes érkezett be, hogy felajánlják szolgálatukat a görög hadseregnek. — A kormány elfogadta a jelentkezést s beosztotta őket egy szabadcsapatba, s elnevezte őket zsidó légiónak.

— Szalay Károly ünneplése. December nyolcadikán érdemes férfi ünneplésére gyűlnek össze Arad város, a vármegye és a szomszédmegek társadalmának s nagyobb közhivatalainak vezetői. Az aradi ügyvédek tudvalévően elhatározták, hogy Szalay Károlynak, az aradi ügyvédi kamara közbeesülésben álló elnökének tiszteletére ünnepélyt rendeznek az aradi városháza nagytermében. Ma délután is tartottak ülést az ügyben az aradi ügyvédi kamara szekánzában. Az ülésen Parecz Béla dr. alelnök mondott tartalmas beszédet, amelyben méltatta Szalay elvértelmen érdemeit. Az ügyvédek az ünneplés napját ma véglegesen fixirozták, s a december nyolcadiki jubileumot, Szalay működésének ötvenéves fordulóját, nagyszabásu keretek között akarják nevezetessé tenni. Az ünnepségen való megjelenését megígérte Urbán Iván báró főispán, Varjassy Lajos polgármester és Fábán Lajos dr. törvényszéki elnök a bíróság egész főtisztviselőkarával. Shütz Henrik dr. kamarai titkár holnap Nagyváradra utazik, hogy meghívja Szentkereszthy Zsigmond báró táblaelnököt. Meghívják az ünnepségre az összes ügyvédi kamarákat; a szomszédos kamarák kiküldöttei okvetlen meg is jelennek. Ugy értesülünk, hogy Tisza István grófot is meg akarják nyerni az ünnepségen való megjelenés gondolatának. Az igazságügyminiszter különben szintén képviselteti magát Szalay Károly jubilaris ünnepélyén.

— Tüntető nagyherceg. Bécsből jelenti tudósítónk: Kínos jelenet játszódott le tegnap este a Bristol szálloda éttermében, amely zsufozásig telve volt magas állásu katonatisztekkel és arisztokratákkal. Egy asztalnál egyedülült Fugger Károly herceg a 6. huszár ezred őrnagya, aki magához kérte az ott hangversenyző zenekar karmesterét és megrendelte a Jenő-herceg indulót. Mikor a zenekar rázendített az első taktusokra az egész közönség felemelkedve és állva hallgatta meg a zeneaszámot. Csak egy ember maradt ülve. Péter orosz nagyherceg, Nikita montenegrói király veje. A jelenet kínos feltűnést keltett és még az éjjel tudomására adták illetékes helyeknek.

— Uj polgármester. Kassáról jelentik: Ma délután választotta meg a város törvényhatósági bizottsága az új polgármestert. Az állásra két pályázó volt jelölve: Blanár Béla dr. országgyűlési képviselő és Szentlélek Gyula dr. helyettes polgármester. A közgyűlésen 117 szavazat közül Blanár Béla dr. 57-et, Szentlélek dr. 59 szavazatot kapott. Egy szavazó lap üres volt. E szerint Szentlélek Gyula dr.-t választották meg két szavazat többséggel Kassa város polgármesterévé.

— Szegény cárevics. Berlinből jelentik: Miklós cárnak és a hivatalos orosz politikának a szerb kikötőnél, az európai felszűnteséggel, Kína és Japán mozgolódásánál sokkal nagyobb gondot okoz a kis cárevics betegsége. Alexis trónörökös hetek óta súlyos kórral küzd. A cári palotából alig jut ki valami hír. Ezért beszéltek sokáig anarchista merényletről, majd hogy megcáfojnak a riasztó hírt, a nyolceves trónörökös orvosai kijelentették, hogy vesebajban szenved és operáció vált szükségessé. Elhívták Berlinből a híres James Israel tanárt, aki elvegezte a műtétet, aztán visszautazott. Orvosi körökben a cárevics állapotát meg mindig igen vészesnek tartják. Alexis hercegnek állítólag nem is vesebaja van, hanem egy másik szerve betegedett meg és úgy tudják, hogy az operáció folytán a kis trónörökös az eunuchok sorsára jutott. A orosz uralkodócsalád kétségbeesése leirhatatlan. A cárné egész nap sir és gyakran elájul, a cár le van sujtva. Még legalább is kétséges, hogy a cárevics a súlyos operáció után életben marad-e. Alexis a cári párnak egyetlen fia.

— A bajba jutott aradi bank. Az Aradi Forgalmi Banknál történt súlyos zavarokkal, amelyekről az Aradi Közlöny számolt be részletesen a nyilvánosság előtt, legközelebb a részvényesek tömege is foglalkozik. A hivatalos lapban ugyanis azt olvassuk, hogy a bank igazgatósága december 11 én Aradon, az inezet helyiségében (Andrássy-ter 7. számú házban) rendkívüli közgyűlést tart, amelyen beszámolnak a gyönyörű üzleti eredményről. A közgyűlés tárgysorozatát így állították össze: 1. A felügyelőbizottság lemondásának bejelentése. 2. Uj felügyelőbizottsági tagok választása. 4. Az alapszabályok 6., 24., 33., 41., 44., 48., 51., 52. és 66. szakaszainak módosítása. A részvényesek nagy ambícióval készülnek erre a rendkívüli közgyűlésre, mert számon akarják kérni: hová lett a bizalommal beszolgált pénzüik?

— Amikor a huszártiszt bucsuzik. Vasárnap este a nagyvárad Vilmos huszárok a Royalban bucsuztak. Egymástól is, a civil ismerősöktől is, talán az egész világtól, amiből természetesen sok, nagyon sok pezsgő kellett. Elbucsuztak, mert elszólította őket a kötelesség. Éjféli fe é már nagyon lelkes volt a hangulat. Kitették a háborút, vállakra emelték a daliás alezredest, akinek feladata lesz a híres, elegáns Vilmos huszárok nagyvárad tiszteit hervadhatatlan dicsőségek felé vezetni. Az ünnepi tisztek között volt a maga józú, mindig elegáns huszarbravurjairól Aradon is ismert báró Baich Péter főhadnagy is, aki tisztársain kívül egy durrogó pezsgőpalackkal a hajnaltól is elbucsuzott úgy, hogy a reggel is ébren találta. És hozzá még milyen ébren! Lóháton. És Baich Péter báró úgy, ahogy volt, lóháton vonult be a Royalba az éjjeli pezsgőzés vidám csataterére. Valószínűleg löversenyekre indultak a Vilmos-huszárok, mert Baich báró erősen doppingolta a lovát: pezsgőt itatott vele a Royalban.

— Temetés. A MARTA. tegnap elhunyt pénztárosát Láng Győzöt, holnap, szerdán délután 3 órakor temetik a Batthyány utca 31-ik számú házból.

— Őrzik a hidakat. Konstantinápolyból jelentik, hogy az itteni Erzsébet-hidat és a hajógyárat a hadügyi kormány rendeletéből állandó járőr őrzi.

— Orosz mozgósítás — orosz forradalom. Miközben a lapok azt találgatják, vajon Oroszország tényleg mozgósít-e vagy sem, azalatt ékes bizonysgot szolgáltat Oroszország „békés” magatartásáról az a magánlevél, amelyet egy Temesvárott lakó orosz menekült kapott ma Varsóból. Az ottani szociáldemokrata párt egyik vezetőembere írta a levelet s tartalma beigazolja azt a föltevést, hogy Oroszország titokban mozgósít s az orosz nép titokban szítja a — forradalmat. Azon a napon, amelyen az orosz katonák nyíltan előnyomulnak, azon a napon Oroszország sok városában kigyul az elnyomott orosz nép becsó forradalmának lángja. Az ideérkezett levele erre vonatkozó érdekes passzusai ezek:

„Varsó, november 20. — ...Mozgósítanak. A csapatokat Besszarábiába, a porosz határ és Krakkó felé tolgat előre... A nép titokban örömhangoztat gyújt a lelkeben, mert látjuk a szabadság hajnalpirkadását... Azt hiszem, eljött a mi időnk... Az itteni szociáldemokrata párt ma már hatalmas szervezet, mely a japáni háború óta nagyon megerősödött s amelyet Svájcban, Franciaországból, Amerikából nagyban támogatnak. Abban a pillanatban, amikor kitör a háború, kezdődik a mi szerepünk... Élet halál harcra állunk készen s várjuk a szabadságot... Ne írjál nekem többé, mert azt hiszem, hogy az idegenből érkezett leveleket mind felbontják...”

— Akit kémnek néztek. Az Aradi Közlöny mai számában megírta, hogy Temesvárott a rendőrség igazolásra szólított föl egy gyanúsán viselkedő férfit, akiről megtudták, hogy szerb vezérkari őrnagy. A temesvári lapok, amelyek közül egy némelyik már a börtönökben is kíméket lát, egyértelműleg hallgatott erről a szokatlan ügyről. A Délmagyarországi Közlöny mai száma aztán így mentegeti a temesvári sajtónak az ügyben való tájékozatlanságát:

„A híradás így föltálcálva nem felel meg a valóságnak. Tény az, hogy a rendőrség most szigorúan teljesíti a városban tartózkodó idegenek ellenőrzését és a legilletékesebb helyről nyert információ alapján közölnéjük, hogy vizsgálati eljárás igemis volt folyamatban azon néhány idegen ellen, akik nem jelentkeztek és az ország határát átlépve a bejelentést elmulasztották. Ezeket az embereket a rendőrség igazolásra, jelentkezésre szorította, amit különben békésebb időben is megszokott tenni. A fennálló rendelet adja meg a rendőrségnek ezt a jogot, hogy most szigorúbban veszi az igazolásra szorítást. Hogy a temesvári sajtó a rendőrségnek erről az intézkedéséről tegnap egyértelműleg nem hozott tudósítást, annak magyarázata abban rejlik, hogy a rendőrfőkapitány egyszerűen megtiltotta a sajtónak az erre vonatkozó hírek közlését.”

Az Aradi Közlöny igen jól informált katonai forrásból tudta meg a feltűnést keltő esetet, amelyet őszintén meg is irtunk és nem kérdeztük meg a temesvári rendőrségtől, hogy „szabad-e?” Éppen azért, mert magasrangú katonatisztekől tudjuk az esemény megtörténtét, teljes egészében föntartjuk tegnapi közleményünket. Lehet, hogy a temesvári rendőrség három gyanús kereskedőt is igazolásra szólított föl ezenkívül, azonban a katonai hatóság fogházában is őriznek egy foglyot, aki szerb vezérkari őrnagy. Ez az igazság és nem az a hetyke hangú cáfoló közlemény, amelyet némely temesvári lap közread, hogy a maga tájékoztatlanságáról elterelje a figyelmet.

— Menekülő török katonák. Székesfehérvárról jelentik: Igen élénk volt az elmúlt éjjel Székesfehérvár pályaudvara, ahova 10 kocsiiban 672 török katona, köztük 45 török tiszt érkezett meg Beinár bég vezetése alatt. A katonák a szerb telerő elől kénytelenek voltak a szandzsákon keresztül Bosznia területére menekülni. Így tehát őket is széjjel fogják osztani a monarchia területén s itt várják be a háború befejeződését.

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 7031

— Egyesülő temetkezési vállalatok. Arad két kitűnő temetkezési vállalata, a Varga Lajos és Varga Imre féle, rövid időn belül egy kézbe kerül. Tudvalevő, hogy a két intézet erős konkurrens volt egymásnak és a verseny következtében egyik sem érte el azt az eredményt üzleti szempontból, amelyet ambíciói révén remélhetett. A minorita palotában lévő temetkezési intézet tulajdonosa Varga Imre, akinek a főüzlete Temesváron van, elhatározta, hogy a Weitzer János utcában lévő Varga Lajos-féle temetkezési intézet tulajdonosával üzlete átvétele céljából tárgyalásokat kezd. A tárgyalások már be is fejeződtek. Az eredmény az, hogy Varga Imre Temesvárról Aradra teszi át főüzletét, amelybe beolvad a Varga Lajos intézete. Hogy Varga Lajos mely vidéki városban keres fizetési képességeinek megfelelő érvényesülést, azt még nem tudjuk.

— Japán disztárgyak lakkaszták, kávé és tea-készletek Kotányi János paprika lerakóban Robitsek Józsefnél József főherceget 3.

— Öngyilkosság a válás miatt. Öt év óta a legbékésebb egyetemesben él a férjével, Kiss János vazui kalauzzal a felesége. A házastársak boldogságát azonban az utóbbi időben a pietyka megkeserítette és a sok hazug szóbeszéd a férj szüleit arra késztette, hogy fiuknak az elváltat tanácsolták. Ez azonban a folytonos nógatásra sem volt hajlandó elhagyni az asszonyt, aminek az lett a következménye, hogy az após és az anyós Kisenével szemben olyan magatartást tanúsítottak, hogy az öngyilkosságra szánta el magát. Így mondotta el ma délután Foneschán János ügyveletes rendőrtisztnek öngyilkossága történetét a 33 esztendőes asszony, aki magára zárta az ajtót és egy tizenegy milliméteres revolverből golyót röpített magába. A férje Szonokra utazott, senki se volt kivüle a lakásban, amelyet el kellett volna hagynia, mert férje családja így határozott. Súlyos sérüléssel került a kórházba.

— Ellopott gyertyatartók. Singer Sándor feljelentést tett a rendőrségen, hogy Erzsébetkörút 19. számú házában lévő lakásáról ismeretlen tettes négy darab ezüst gyertyatartót elloptott. A 300 korona értékű ezüsttárgyat a rendőrség keresi.

— Torkán akadt a falat. Szegedről jelentik: Az itteni közpórház elmebeteg osztályán furcsa tragédia történt. A csendes örültek közül tizen ebédhez ültek. A lezöregbebb beteg, Pollák Fdöp 66 esztendőes volt házaló, az asztalfőn loglalt helyet. Az öreg bolond rossz vicsekkel mulattatta a társaságot s mikor a marhabúst az asztalra tettek, annak produktálására vállalkozott, hogy a szüandianok ékezési módját bemutassa. Két kezével szájába tömte a száraz marhabúst. Homlokán kidagadnak az erek, nagyokat nyelt, majd lehanyatlott az asztalra. Az örültek kacagtak a jól sikerült produkción, egyesek tapsoltak is hozzá. Az apó, aki eddig nem igen törődött Pollákkal, odaugrott az asztalra boruló emberhez, felemelte annak fejét és ekkor látta, hogy az öreg Pollák már meghalt. A rendőri boncolás megállapította, hogy torkán egy husdarab megakadt és e től megföldadt.

— Elütötte a gépkocsi. Bogaras József sofför ma este az Andrássy téren elütötte Banyai Mária 9 éves leányt gépkocsijával. A gyermek sérülése nem súlyos.

— A Fischer áruház babái. Az aradi polgári jótékony nőegylet baba és játék tombolája december 8-án lesz. Ezen alkalommal ne mulassza el az érdeklődő holgykő önség Fischer Simon Nagyaruházának káprázatosan fényes baba és játék kiállítását saját érdekében megtekinteni, mert Fischer Simon, a Nagyaruház tulajdonosa, tekintettel a jótékony célra, a tombolára alkalmas tárgyakat, gyári árban bocsátja a t. vevőközönség rendelkezésére.

— Álmatlanul töltik sokan az éjszakát köhögés miatt, nevezetesen a gyermekek is sokat szenvednek számarköhögés és hurut következtében. Ezen bánta mak ellen mindig a legjobb szernek bizonyultak a Kaiser-féle mellkaramellák a 3 fenyővel. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány keze-kedik a sikeréről.

— Eredeti Cyclon villanyos porszívógép és perfekt villanyos parquetta fényezőgép gyári árban részletfizetésre is kapható Hegedűs Gyula cégnél.

— Papírfeldolgozó vállalat Ingusz I. és Fia Arad (vár) cs. és kir. katonai fegyház a géperőre berendezett nagybani kalap-, csomagoló-, koszoru- és cukorka-dobozok gyártását megkezdte. Kérjük előforduló szükségletnél ajánlataikat kérni.

— Karácsonyi fényképajándékot, ugyszintén kis kép Platin Aquarel, Sépiai és Pastel nagytasokat lehető jutányos árak mellett, művészi kivitelben készítek. Ez uton kérem a nagyközönséget, hogy becses megrendelését lehetőleg előjegyzés szerint sziveskedjék eszközölni. Kiváló tisztelettel Nagy Géza, Andrássy-tér 22. sz. (Polgári takarékpénztár) Telefon 922.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok. Telefon 816.

TARKASAGOK.

(A jó vacsora.) Egy aradi fiatal ügyvéd a napokban betévedt egy másodrangu étterembe. Azt gondolta, hogy kisebb helyen nem fogja ugyan pompás szervizásban kapni az ételeket, de azok annál jobb ízűek lesznek.

Rostélyost rendelt s ezt csak akkor bánta meg, amikor már előtte volt a párolgó piros lé. A lének ugyan nem volt semmi baja, de annál rosszabb volt a hus. Az ügyvéd konstata, hogy a marha, amelyből a hus készült, alighanem végelgyengülésben halhaltott meg. Magához is intette a tulajdonost s szemrehányólag mondotta neki:

— Na, ennél jobb vacsorát is ettem már!
A tulajdonos vállat vonva felelt:
— De nem nálam!

(Zsuron.) Egy zsurtörténet. Egyik ismert aradi korzósépségnek a szomszédságába olyan fiatal ur került, aki nem épen szellemességéről híres.

A teát szervizolták már, a szendvicseket is, sőt az uzsonna már egyáltalán vége felé járt és a szimpatikus fiatalember még mindig nem szólt egy szót sem. Idő telt, idő mult, de a fiatalembert még a „szép idő” és a „meleg” sem bírta szólásra. A kínos csendet végre a hölgy törte meg a fiatalember elé fordulva:
— Kedves X., nem gondolja, hogy már ideje, hogy valami másról — hallgassunk?

(A csunya ju találkája.) Mosolygó arccal mesélte tegnap délután a Fehér Kereszt kávéházban egy nagyon csunya aradi fiatalember:

— Délután hat órára találkoztam kaptam egy holgytől.

— Na — mondták erre az asztalnál — akkor jó lesz, ha sietsz, mert tíz perc múlva hat óra.

— Nem baj. Ugy se megyek el a találkára.

— Ezt nem értem. Mi az oka? — kérdezte egyik barátja.

— Barátom, nézz az arcomra. Aki ilyen arcu embernek randevut ad, az már utolsó nő lehet, az már nekem se kell.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. B. Privát cégeket nem ajánlhatunk a szerkesztői üzenetben, mert az a reklám jellegével bírna.

B. Köszönjük, felhasználjuk. Fiatal. Jó. Köszöljük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Előadás a pénzüntézetek új adózásáról. Az új adótörvények a pénzüntézeteket számos vonatkozásban igen közelről érintik, úgy, hogy jogos az érdekeltek aggodalma, hogy a tájékozódás az új adótörvényekben igen nehéz lesz. Ennek megkönnyítése végett az aradi kereskedelmi és iparkamara folyó évi december hó 1 én, vasárnap, délelőtt 11 órakor előadást fog rendezni, amelynek tárgya az új adótörvényeknek a pénzüntézetek adózás szempontjából való megismertetése lesz. Az előadás megtartására a kamara Berényi Pál dr.-t a Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetségének igazgatóját kéri fel, aki a pénzüntézetek adózás kérdéseinek legáltalánosabb ismerője.

— Az aradi tőzsde vezetősége Temesvárott. Az aradi tőzsde vezetősége mindent elkövet, hogy a jelenlegi súlyos pénzügyi helyzet jobbrafordulása után az aradi áru- és értéktőzsde azonnal megkezdhesse működését és minden előkészületet megtegy, hogy a működése már kezdet-

től fogva teljesen akadálytalan legyen. Hétfőn Stréner Ferenc tőzsdeelnök vezetése mellett a tőzsde vezetőségéből és tagjaiból többen, mint Goldschmidt Sándor, Funkelstein József, Löbl Gyula, Robitsek Samu, Varjassy Lajos dr., Zima Tibor és Mátyás Jenő átmentek Temesvárra az ottani tőzsdepalotának, a tőzsde áru- és értéktőzsde forgalmának, valamint a választott bírósági eljárásnak a megismerésére. Az ottani tőzsde, illetőleg Lloyd társulat vezetősége a legmesszebbmenő előzékenységgel állott az aradiak rendelkezésére, akik alapos betekintést nyertek az ottani tőzsde működésébe.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, november 26.

Az időjárás ezidő szerint kedvező. Az őszi vetésekről megnyugtató hírek hallhatók.

A gabonapiac iránzata tartott, az árak némileg gyengültek.

Elkelt a mai piacon:

1200 mm. buza	20.40—21.00
2000 mm. tengeri	10.00—12.00
Rozs	19.00
Árpa	19.20
Zab	19.00

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, november 26.

Készárú.

Amerika 1/2 magasabb. Kínálat, vételkötő korlátolt 15 ezer mm. 5 fill. olcsóbb.

Határidő.

	Déli sárlat	3 órai sárlat
Buza 1913. áprilisi	12.00—12.01	12.97—12.98
Rozs 1913. áprilisi	7.50—10.51	10.47—10.84
Tengeri 1913. májusi	7.85—7.86	7.78—7.79
Zab 1913. áprilisi	11.10—11.11	11.05—11.06

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (nov. 26.)

Magyar hitel	781.—
Osztrák hitel	699.—
4 ^o / _o koronajáradék	84.30
Osztr.-magy.-államvasuti	669.—
Jelzálogbank	418.—
Leszámitolóbank	508.—
Hazai Bank	284.—
Magyar Bank	530.—
Keresk. Bank	3715.—
Rimamurányi	686.—
Salgótarjáni	697.—
Közüti Vasút	654.—
Városi Villamos	366.—

Bécsi értéktőzsde (nov. 26.)

Osztrák hitel	595.75
Magyar hitel	776.—
Osztrák-magyar államv.	663.—
Déli vasút	99.—

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1912. november hó 26-án:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Iglói diákok.

Diákélet dalokkal, 4 felvonásban. Irtó és zenéjét szerző: Farkas Imre. Karnagy Tilger Árpád. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Petki János	Balázs B.	Holeczy	Huszár K.
Pali, fia	Dr. Beregi S.	Az igazgató	Herold B.
Turcsák Tódor.	Polgár S.	Küedélka Tóni	Hajdútszka
Évike, leánya	Hamath J.	Szidor Ákos	Delli Lajos.
Stiászni J.	Keller István	Simák Gergely	Várnay L.
Kostrápszky	Kulcsár L.	Odrobina	Gyöző A.

Kezdeté este 1/8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. november 27-én:

1. Polidor életunt. Humoros. — 2. Gaumont hiradó. Látványos. — 3. Ma és holnap. Társadalmi dráma Három felvonásban.

Előadások délután 1/6 órától kezdve esti fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadás katonazenekar játsszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NYILTÉR.*

A meghülés következményeit

sokkal könnyebben viseljük el, ha egy ideig Scott féle Emulsiót szedünk és ez által a testet állandóan új erőhöz juttatjuk. Scott féle Emulsió hatása oly kipróbált és elismert, hogy sokan felnőttek épügy, mint gyermekek, rendszeresen szedik a meghülésselel fenyegető időben, vagy a hidegebb időszak beállta előtt, hogy a meghülésnek elejét vegyék. A test ellenállóképessége ezáltal rendkívül fokozódik, ami különösen gyengébb szervezetű embereknél, akik különben minden időjárásváltozásnál hülésekkel bajlódnak, kívánatos hatás.

A legtisztább és leghatékonyabb alkatrészekből készült és a különleges Scott féle eljárás által élvezhetővé és jóízűvé tett Scott féle Emulsió megbízható és alkalmas szer az egészségnek tartós és gyors megerősítésére.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű helyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII, akkor egy gyógyszertár utján próbaadagot küldünk. 6013

Özv Láng Gyözőné szül. Lestár Aranka egy a maga, valamint alulírott gyermekei és rokonai nevében is mélyen megtört szívvel jelenti a felejthetetlen jó férj, apa, gyermek, testvér és rokonak

Láng Győző,

ház és szálló-tulajdonosnak, a Magyar Automobil Részvénytársaság pénztárosának,

folyó évi november hó 25-én, d. u. 5 órakor, életének 46-ik és boldog házasságának 1-ső évében, a Mindenható rendelkezéséhez képest, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

Istenben boldogult földi maradványai folyó hó 27-én délután 3 órakor fegnak Arad. Batthyány-utca 31. számú házában a r. kath. szentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 29-én d. e. 9 órakor fog a helybeli főt. Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutatni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1912. november hó 25-én.

Láng Ilonka, Láng Edith, gyermekei. Özv. Láng Józsefné szül. Stöcklein Rozália, anyja. Láng József, bátyja. Özv. Nagy Józsefné szül. Láng Anna, özv. Láng Károlyné szül. Pátius Teréz, nagynénjei. Lestár Pál és neje szül. Gaál Julianna, apósa és anyósa. Lestár Árpád és neje szül. Eisberger Mária, Várossy Ferenc és neje szül. Lestár Vilma, Pfeiffermann Mihály és neje szül. Lestár Gizella, Varasitz István és neje szül. Lestár Bella, Lestár Irma, Lestár Juliska, Lestár Margit, sógorai és sógornói. 7650

Varga Imre első temetésrendező intézet Arad, Andrassy-tér 13. Telefon: nappal 37. Éjjeli szolgálat telefon 738. szám.

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

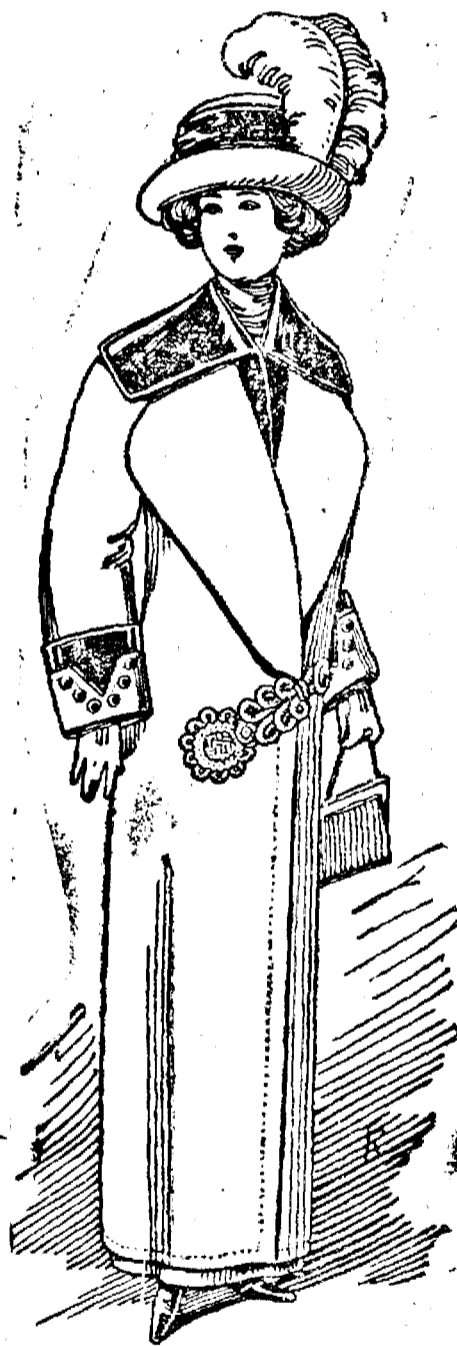
női felöltők áruháza

Arad, Andrassy-tér 8.

A Minorita-templom bejáratával szemben.

TEL:
855.

SZABOTT
ÁR

Ujdonságok:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyek
Szörme kabátok
Színházi köpenyek
Leányka és
Gyermek kabátokban
Szörme garnitúrák nagy választékban

Legújabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Oránia Magyar Tudományos Színház aradi szinapadi
Ma szerdán, 1912. november 27-én:1. London. Természetutáni felvétel. — 2. Egy nedves
nászt. Kac gató vigiáték. — 3. Sandomiri kolostor
titka. Orosz rémdráma 3 felvonásban. — 4. Úik vic-
cek. A legújabb mozgófénykép rendkívüliségek.Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatón-
gosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésen-
ként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik
hely 80 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill.,
— Gyermek a IV. hely kivételével a felét fizetik.
Műsört ingyen kapni a jegyszédőknél. — Saját zene-
kar. — Ruhatar. — Buffet.**Nyíltér.**A „MARTA“ Magyar Automobil Rész-
vénytársaság Arad, u ztviselei fa,dalom-
mai tudatják, hogy szeretett kartársuk**Láng Győző ur**folyó hó 25-én életének 46 ik évében el-
hunyt.Temetése folyó hó 27-én délután 3 óra-
kor lesz Batthyány-u. 31 ik számú házából.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1912. november hó 26. 7649

**EREDETI
Angol Rumok,
angol és orosz
TEÁK,**Cognacok, liqueurök,
Rum és liqueur essen-
ciák a legjobb minő-
ségben kaphatók ::**TÖRÖK ANDOR
ÉS TÁRSA** 7871

:: drogeriájában ::

Arad, Andrassy-tér 20.

Tudod, Pali, ez nagyszerű!Azt hittem már, hogy komoly beteg leszek és alig
szedtem be tízenyolc darabot a szódéni ásvány
pasztillákból máris sokkal jobban é z-m magamat.
De mátlól fogva sohasem fogy ki a házamban a
szódéni, mert hozzá akarok szokni rendszeres hasz-
náláshoz, mert ez az apró jószág elhárítja a baja-
kat. Fáy valódi szódéni ásványpasztillája 1 korona
25 fillérért gyógyszerárakban és drogeriákban
kapható.**December elsején,****vasárnap esti fél kilenc
órákor tartja****Culp
Julia****a világhirű
énekművész****egyetlen dalestélyét a****„Fehér Kereszt“**

nagytermében.

**JEGYEK: 10, 8, 6, 4 és
koronájával****KERPEL IZSÓ**

könyvkereskedésében válthatók.

A hangverseny műsora:

1. SCHUBERT:
Der Neugierige
Ungehduld
Pause
Eifersucht und Stolz
Der Müller u. d. Bach
Des Baches Wiegenlied | 2. SCHUMANN:
Zu der Freude
Dein Bildnis
Waldesgespräch
Mondnacht
Frühlingsnacht |
|--|--|

3. BRAHMS:

- Die Mainacht
Minnelied
Das Mädchen spricht
In Waldeseinsamkeit
Ständchen (Der Mond steht)

Zongorán kíséri: DIENZL OSZKÁR.

Elsőrendű
Galoschnik
(sárcipő)nyelv és nyelv-
nélküliek, valamint hócipők nagy vá-
lasztékban. Kapható 2041**Kutányi J. Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.****Olvasóinkhoz!**Van szerencsénk tisztelettel értesíteni,
hogy hírneves örleményeink eladásával**DÁVID JÓZSEF**urat Arad, Batthyány-utca 31., telefon
943. bízuk meg, kinél ezidőszert bizo-
mányi raktárunk is van.

Kiváló tisztelettel:

Terézia Gőzmalom R.-T. Igazgatósága
Kisbeeskerek.

7648

Korányinál

a Szabadságtéren

Mesés öltönyök már 10 K.-tól

5441

Angol felöltők „ 16 K.-tól

**Nagy választék téli és
szörme kabátokban****Óriási választék cipők-
ben és kalapokban.**

25655—1912. kh. sz.

Hirdetmény.Hatóságilag közbirré teszem, hogy a vá-
ros területén uralgott sertésvész betegség a
mai napon megszüntté nyilvánított, ennélf-
fogva a Moli piacra sertések felhajtása szabad.
Arad, 1912. évi november hó 25-én.Greén, s. k.
h. főkapitány.**Tartozik ■ Követel**
praktikus**kézi zsebfüzet**

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

Névjegyekcsinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

MESSEMER TEA

a legkedveltebb és a legelterjedtebb, rendkívül finom minőségű kellemes ízű és igen olcsó.

Egy csomag 50 fillértől kezdve, kapható Guttman: Samu, Hoffmann Ottó, Pollak József cégeknél Arad. Schwartz Ferenc úrnál, Lippa. 7471 ■■■■

Uj mübutor és zongora asztalos mühely.

A nagyközönség szives tudomására hozom, hogy **Aradon, Wesselényi-u. 1. sz. alatt egy jól berendezett** 7588

mübutor és zongora asztalos mühelyt

nyitottam, hol is támaszkodva e téren szerzett szaktapasztalaimra, médomban áll mindennemű **bütorokat, üzlet- és irodai berendezéseket**, nemkülönben bármilyen gyártmányu **zongorák tisztítását és javítását**, ugyszintén intarsia rez- és fabetéteket a legprecizebben, legintányosabban elvállalni. Szives pártfogást kérek

Dittrich Albert.

18128—1912. ah. sz.

Hirdetmény a házbér bevallása tárgyában.

A házbéradó az 1918. évre való érvénnyel kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási ívek benyújtására a m. kir. pénzügyminisztérium 1912. évi 111507. sz. kiadott rendeletével az 1912. évi november hónap 2-től 30-ig terjedő időt tűzte ki.

A házádóról szóló 1909. évi VI. t. c. 46. § a értelmében a bevallás annak a községnek előjáróságánál történik, melynek területén a ház fekszik. A házbérvédelem bevallása kötelezve van:

a) a tényleges birtokos, illetőleg vagyontársaság esetén az összes tényleges birtokosok!

b) a házközösségnél annak feje;

c) nem önjégu, valamint jogi személyeknél a törvényes képviselő.

Ha közös tényleges birtokosok közül csak egy ad vallomást, utóbbi az összes tényleges birtokosok meghatalmazottjának tekintendő.

A ház tényleges birtokosa (tulajdonos vagy haszonélvező), illetve a törvényes képviselő, a házbérvallomási ívet meghatalmazott által is kiállíthatja, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős. A bélyegmentes meghatalmazás kívánatra felmutatandó.

Felhivatnak tehát a vallomáadásra kötelezettek, hogy a házbérvallomási ívet pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki s azt a városi adóhivatalnál november 2 ikával kezdve legkésőbb november hó 30-ig nyújtják be.

A bevallás tárgya: a házak évi nyers jövedelme. Nyers jövedelemnek tekintendő együttvéve mindaz amit a bérlő a bérléttárgy használatában a bevallás időpontjában ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

Aki vallomását az előírt határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbéradónak a) 10%-át, ha pedig a részére szabályszerűleg kézbesített és vallomásra benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 40%-át fizeti pótlék fejében, ha a megállapított adóalap 1000 K-t meg nem halad, b) 50%-át, illetőleg ha a részére szabályszerűleg kézbesített és a vallomásra benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 250%-át fizeti pótlék fejében, ha a megállapított adóalap 1000 K-t meghalad. (1909. VI. t. c. 48. §-a és 1912. LIII. t. c. 89. §-a.)

Ha a vallomáadásra kötelezett a vallomási ívet a bérösszegnek beírása előtt iratja alá bérlőjével, annyiszor büntetendő 5—2000 K-ig terjedő rendbirsággal, ahány bérlőjével ezt elkövette. Hasonló rendbirság alá esik a bérlő is, ha a vallomási ív aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Bíróilag büntetendő, vagyis jövedéki büntető eljárás alá esik kihágást követ el a tényleges birtokos vagy annak törvényes képviselője, ha a házbérvédelemre vonatkozó vallomási ívben adóköteles jövedelmet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva, valótlanul vagy szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrövidítésre alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérlő is szándékosan résztvesz, ez a tettessel egyenlően büntetendő.

Tájékoztatásul szolgáljon végül, hogy a vallomáadásra kötelezett a bevallás kötelezettsége alól nem menti fel az a körülmény, hogy a vallomási ív részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Aradon, 1912. november hó 5.

A városi adóhivatal.

Hölgyek

azonnali segítséget kaphatnak a tisztulási folyamat kimaradása esetén az én eddig utólrhetően kezesítvényem által. Beveenni kellemes, teljesen ártalmatlan. Naponta érkeznek önként küldött köszönőlevelek. Női orvosok állandóan rendelik. Egy doboz tabella ára kor. 3-60 bérmentve, diszkrét széküldés vámehezesség nélkül. Kaesbach gyógyszerár Niewerle 160. (Bez. Frankfurt J. Oder.) Kívánatra küld a Wiener Versand Stelle. Arjegyék számos köszönőlevelekkel ingyen. 8965

Pathefonok

65 Pathe-lemezek. a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42 sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 118

MEGNYILT

Petrovics János és Társa

műmalma

és első aradi olaj-gyára:

Aradon, Gyár-u 7. sz. alatt.

Minden mennyiségben buza és rozs magas kereskedelmi és sima őrlésre, valamint árpa és tengeri darálására berendezve a modern technika vívmányainak megfelelőleg. Jutányos árak. 7580 Pontos kiszolgálás.

Telefon sz. 851. Telefon. sz 851.

Arad-hegyaljai h. é. motoros vasút menetrendje.

Érvényes 1912. november 1-től.

Arad-Györök-Pankota							
Kilomet. távols.	Állomások	Sz. V. 2		Sz. V. 4		Sz. V. 6	
		II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
—	Arad-Radnai-út	5:00	8:10	11:20	2:30	6:10	
2	Uj-Mikolaka	5:05	8:15	11:25	2:35	6:15	
8	Mikolaka	5:09	8:19	11:29	2:39	6:19	
7	Óthalom	5:23	8:30	11:40	2:50	6:30	
12	Mondorlak	5:30	8:40	11:50	3:00	6:40	
13	Mondorlak-Csicsér	5:34	8:44	11:54	3:04	6:44	
13	Maroscsicsér	5:37	8:47	11:57	3:07	6:47	
17	Szabadhely	5:47	8:57	12:07	3:17	6:57	
23	Györök	6:10	9:20	12:30	3:40	7:30	
24	Aradkövi	6:16	9:25	12:35	3:45	7:35	
27	Kovácsi	6:24	9:34	12:44	3:54	7:44	
31	Livada	6:36	9:46	12:56	4:06	7:56	
36	Világos	6:53	10:03	1:13	4:23	8:13	
39	Galsa	7:08	10:18	1:28	4:38	8:28	
41	Muszka	7:06	10:18	1:28	4:38	8:28	
45	Pankota	7:20	10:30	1:40	4:50	8:40	

Pankota-Györök-Arad						
Állomások	Sz. V. 1		Sz. V. 3		Sz. V. 5	
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Pankota	4:50	8:00	11:10	2:20	6:00	
Muszka	5:05	8:13	11:23	2:33	6:15	
Galsa	5:05	8:18	11:28	2:38	6:20	
Világos	5:23	8:28	11:38	2:48	6:30	
Livada	5:36	8:42	11:52	3:02	6:44	
Kovácsi	5:47	8:56	12:06	3:16	6:58	
Aradkövi	5:53	9:05	12:15	3:25	7:07	
Györök	6:10	9:20	12:30	3:40	7:27	
Szabadhely	6:24	9:34	12:44	3:54	7:41	
Maroscsicsér	6:34	9:44	12:54	4:04	7:51	
Mondorlak-Maroscsicsér	6:37	9:47	12:57	4:07	7:54	
Mondorlak	6:41	9:51	1:01	4:11	7:58	
Óthalom	6:51	10:01	1:11	4:21	8:08	
Mikolaka	7:08	10:12	1:22	4:32	8:19	
Uj-Mikolaka	7:06	10:16	1:26	4:36	8:23	
Arad-Radnai-út	7:10	10:20	1:30	4:40	8:27	

Györök-M.-Radna.						
Állomások	Sz. V. 102		Sz. V. 104		Sz. V. 106	
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Arad (1)	regg. 5:00	d. e. 8:10	d. e. 11:20	d. e. 2:30	este 6:10	
Pankota (1)	regg. 4:50	d. e. 8:00	d. e. 11:10	d. e. 2:20	este 6:00	
Györök pályér	6:10	9:20	12:30	3:40	7:30	
Ménes	6:18	9:28	12:38	3:48	7:38	
Pálos	6:25	9:35	12:45	3:55	7:45	
Pálosbaracka	6:32	9:42	12:52	4:02	7:52	
Radna	6:41	9:51	1:01	4:11	7:58	
	7:00	10:10	1:20	4:30	8:10	

M.-Radna-Györök.						
Állomások	Sz. V. 101		Sz. V. 103		Sz. V. 105	
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Radna	regg. 5:10	d. e. 8:20	d. e. 11:30	d. e. 2:40	este 6:20	
Pálos-Baracka	regg. 5:29	d. e. 8:39	d. e. 11:49	d. e. 2:59	este 6:39	
Pálos	regg. 5:37	d. e. 8:47	d. e. 11:57	d. e. 3:07	este 6:47	
Ménes	regg. 5:46	d. e. 8:56	d. e. 12:06	d. e. 3:16	este 6:56	
Györök pályér	regg. 5:53	d. e. 9:03	d. e. 12:13	d. e. 3:23	este 7:03	
	regg. 6:00	d. e. 9:10	d. e. 12:20	d. e. 3:30	este 7:10	
Pankota (1)	7:20	10:30	1:40	4:50	8:20	
Arad (1)	7:10	10:20	1:30	4:40	8:10	

Alkalmi vevők és eladók
Ékszertárgyakban
 arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár
Deutsch Izidor

Óras és ékszerész
 Weltzer János-utca, Minerita-palota.

Zálogcédulák
 arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereitelnek.
 Telefon 488. Telefon 488.

Boldog karácsonyi ünnepeket!

Ezer márka értékű örömet szerez ön magának és gyermekeinek, ha az ön törvényesen védett büvészivemet megrendeli, amivel ön feltűnő és nagyszerű mutatványokat produkálhat a hosszú téli estéken, érdekes fiatal és öregnek. Csakis nálam kapható 75 fillér béküldése mellett. Bármintve 3 darab 1 korona 50 fillér. Utánvétellel 50 fillérrel több. Bármely ország-beli levélbélyegeket fizetésül elfogadok. Egy karácsonyfa alól sem szabad hiányoznia.

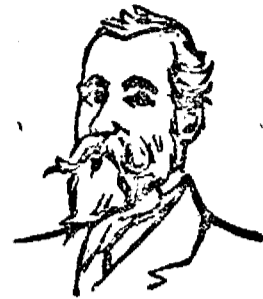
Max Ewald,
 áruháza Gelsenkirchen. Postaszekrény 35. Minden megrendelő, három darab törvényileg védett tréfás újévi lapot kap ingyen. 7851

Egy tiszt története.

Egy Robotard nevű ur, volt lovassági tiszt hosszabb idő óta szenvedett gyomor- és bélfájdalomban. Betegségét a családjában előfordult szerencsétlenségek még jobban fokozták. A bánat vett rajta erőt, idegessé vált görcs, majd erős csuklás fogta el és minden ok nélkül sirt meg nevetett. Miután az összes elképzelhető gyógymódokat kipróbálta minden eredmény nélkül, valakinek ajánlatára az a szerencsés ötlete támadt „Belloc”-féle szénét megrendelni. S íme csodák-csodája, bár eleinte nem volt inyére a szén fekete színe — később, mikor megpróbálta, kintőnek találta és rövid idő múlva egészen meggyógyult.

„A Belloc-féle szén — írja — használata után gyomorrajong elmúlt, emésztésem a legjobb lett és egészségem teljesen helyreállt. Csak a Belloc szénnek köszönöm gyógyulásomat.”

Aláírott: nemes Robotard Miksa, volt dragonyos kapitány a Naney ezrednél. 1887 február 8-án.

Robotard.

Valóban a Belloc-féle szénből elegendő minden étkezés után 2—3 kanálnyit bevenni, hogy pár nap alatt még a legelhanyagoltabb gyomorfájástól, mikor minden más gyógyszer sikertelen — megszabaduljon. A Belloc szén kellemesen hat a gyomorra, étvágyat gerjeszt, szitteti az emésztést, megakadályozza a haszúrást; hibázhatatlan szer a telt gyomor és migraine ellen, mely rossz emésztés következménye, ugyszintén gyomorégés és felbőgés és minden egyéb gyomor- és bélbaj ellen.

Egy pohár tiszta vagy cukros vízben feloldandó és egyszerre vagy ha tetszik több kisebb nagyobb kortyokban beveendő.

A Belloc szénnek csak jótékony hatása lehet, ártani — senkinek sem árt, bármily adagban is lesz bevéve.

A Belloc-féle szénét próbálták utánozni, azonban sikertelenül. Tövedes elkerülése végett vigyázzunk, hogy a palack a „Belloc” védjeggyel vegyműhely címével legyen ellátva.

Maison L. Frère 19, rue

U. J. — Azon személyek, kik a szénport nem bírják megszé-
 Belloc-féle pasztillákkal.

Biztosan meggyógyul az, ki mikor gyomorrajongjai va-
 be! A pasztillák tiszta Belloc szénét tartalmaznak. Szájba nyelendők.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek szerészeknél és minden jó gyógyszerárban. Nagyon A

OCCASSIÓ

Szövetek, barchetek, selymek nagy választékban érkeztek, vászon és fehérneműek IGEN JUTÁNYOS ÁRAKBAN kaphatók. — Szörmeboák és muffok olcsóbb mint bárhol. NŐI- és LEÁNYKA Confectió

Hoffmann Sándor
 ARAD, (SZINHÁZ ÉPÜLET.)

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

Is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázzni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ara használati utasítással együtt 70 f

Poloskák kiirtása a legsikeresebb sen csak a „Phenol” eszközölhető. A butorok még a petéit is kiirt

Ara egy üvegnek 70 f

Legjobb fekete a „MEL” pár perc-
Hajfestő jat vagy állandó-
 festeni anélkül, hogy a színt le-
 41 * keress

Legjobb, leg-
 amerikai gy-
 ma már csak egy-
 6 drb. egy ered-

Fenti szerék kaph-

Hajós A

Feltűnő ol-

A Kar-

920—1912. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbökenyi kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. I. 486/2 számú végzése következtében Dr. Grozda Aurél ügyvéd által képviselt Argyelán Györgye javára 840 korona s jár. erejéig 1912. évi augusztus hó 30-án fogatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 990 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, felülépitmények és egyéb ingók nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körösbökenyi kir. járásbíróság 1912. évi V. 449/2. sz. végzése folytán 840 korona tőkekövetelés, ennek 1912. augusztus hó 19-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 277 korona 89 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Menyházán, adós lakásán leendő megtartására 1912. évi december hó 12-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az értekezési ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében a szükséges esetekben el fognak

szerezendő
felül-
ései
és

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek
Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Kovácsműhely áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget és t. vevőimet értesíteni, hogy műhelyeimet **Illés- és Csutora-utca sarok** (saját ház), valamint **Kápolna-utca 26. sz.**, a tűzoltó laktanyával és az Attila-térrel szemben **helyeztem el**, úgy, hogy a város bármely részéről könnyen 5 perc alatt elérhető. — Saját bogárnyműhely, külön **patkoldahelyiség**. A legszolidab. **kartelen kívüli** olcsó árak. Uradalmi munkákat pauszba átveszek. Szállító és bérkocsi tulajdonos urak külön kedvezményes áron részesülnek. Állandóan raktáron vannak teher- és stráfkocsik. — **Külön féderesmunkosztály**. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Kívánatra személyesen kiutazom. Remélve, hogy igyekezetem minden tekintetben méltánylásra talál, kérem a nagyérdemű közönség teljes bizalmát és pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel :: :: ::

SNICKSI ZSIVA,

ester.

16 fiuk tanonc-
ellátással.

hogy

ok

té-

és

hi

Értesítés!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a

**Forray-utcában levő
mészáros- és hentes üzletben**

a mai naptól kezdve az alanti előnyárakért lehet a legjobb minőségű husokat venni és pedig:

I-ső rendű hizott marha-	hus eleje kg.-monként	1 K 44
Leves husok: hátulja		1 K 60
Pecsenye husok kg.-ja		1 K 76
Gulyás hus		1 K 52
Sertés hus: karaj kg.		1 K 92
Sertés hus más részek-	ból kg.-monként	1 K 76
Fiatal borju hus eleje kg.		1 K 92
Fiatal borju hus hátulja	1 kg.	2 K 40
Szalonna és zsír kg.		1 K 76

Szives pártfogást kér

7438

FARKAS GYÖRGY.

4494—1912. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbökenyi kir. járásbíróságnak, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Dénes Rezső budapesti ügyvéd által képviselt Süss és Friedmann budapesti cég végrehajtónak Doncsa Péter körösbökenyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 590 K 58 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökenyi kir. járásbíróság területén levő Körösbökeny község határában fekvő és a körösbökenyi 44. sz. tjkvben A. + 2. sorsz. (97. 98/a) hrsz. a. házas belsőség 1618 kor., az u. o. 586 sz. tjkvben A. I. 9. 10. sorsz. 8097/a 2433/o hrsz. a szántó 186 kor., végül az u. o. 1007. sz. tjkvben A. + 1. sor (97. 98/b) hrsz. a. házhely 5 koronában ezenel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Körösbökenyben a tkvi hatóságnál 1912. évi december hó 20. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladtni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3883. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbökeny, 1912. évi október hó 8. napján.

Kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság.

Szűcsy s. k.
kir. járásbíró.

Középiskolát végzett, 14
betöltött ügyes fiu

lász-tanulónak

ívételik.

URÁNIA

1912. évi november hó 27. és 28.
szerdán és csütörtökön

magyar dráma
magyar szereplőkkel
magyar tárggyal

„MA ÉS HOLNAP”

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Írták: Siklósi Iván és Roboz Imre.

7141

SZEREPLŐK:

Az öreg gróf . . . Abonyi Gyula
a Nemzeti Színház tagja
A felesége . . . Veszpréminé
Kázmér herceg. Szeghő Endre
a Budai Színház tagja
A bankár Fehér Gyula

Pierrette Ardó Ilonka
Pierrot Szalay Gyula
Arisztid Kertész Mihály
a Magyar Színház tagja
Az inas K. Kovács Andor
Tisztartó Gabányi

Hölgyek, urak, játékosok, Pál gróf barátai, korcsmai vendégek.

Pál gróf Somlay Arthur, ||| A hercegnő . . . Aczél Ilona,
a Nemzeti Színház tagjai.

6690

Az angol király
udvari szállító.

Különlegesség:

„Kingdom-Riend”
az angol király őfelségének
5 órás teája.

A VILAG LEGJOBB
TEA

Raktáron: Éles Árminnál, Atlantika kávé és tea behozatal, Hoffmann Ottó Arad és Theis Miklósnál Ujaradon.

A walesi herceg
szállító.

Az „U. K. TEA K”
rendkívül kiadók és za-
matosak.

Ezen rovatban minden szöveg egy-
esetleg kétféleképpen 4 és 6 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 32.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 157. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendő — a művelő a szöveg előér — avagy levélbélyegekben. Tudakozással a hirdetésre a kiadóhivatalban. Levélbeli megkötés nélkül, (a jelleg levélként kivéve) felvilágosítással szöveg a kiadóhivatal, és esetében, válaszlevegő csatolendő. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint: vastagabb betűkkel 4 és 6 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kiadóhivatalban megkötés nélkül küldendő. Az apró hirdetések előér beutalásának kivételével a kiadóhivatalban megkötés nélkül küldendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

LEVELEZÉS.

Remény I.

Felkérlek levelet mielőbb átvenni. Számítalan üdvözlettel és kézcsókkal. 7640

Első lépés

az Ön által közölt helylyel szemben — a főtér másik oldalán várom ma, szerda este 6 órakor. Mindkettőnkél legyen a „Közöny.” 7642

„Lennék barátod”

levél írójától kérek kiadóba ismételt találgatás levelet megismerkedés céljából. 7643

Női fésűk,

hajfűk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

KIADÓ LAKÁS.

Karolina-u. 8. sz.

alatt 4 szobás lakás azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 7258

Salaax-utca 6. szám

alatt két szép füres utcai szoba azonnal kiadó. Közelebbet a házfelügyelőnél. 7616

Kiadó

2 szoba, előszobás és egy 1 szobás lakás mellékhelyiségekkel, Tökölly Imre-utca 18. alatt. 7602

Elegáns 2 szobás

garzon lakás szépen butorozva, villanyvilágítás, gázfűtés és vízvezetékekkel Bathyány-utca 32. alatt kiadó. 7647

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viassz használatával. II-2551

ALKALMAZÁST NYER.

Azonnali belépésre

keresek egy szakképzett, ügyes és gyors kiszolgáló vegyeskereskedő segédet és egy tanoncot, ajánlatokat kérem Ponta Demeter Te. meskövesd, u. p. T-Aga. 7590

Tűzben és jégben

jártas tűzszerezőket keres, előkelő biztosító intézet. Feltételek meg egyezés szerint. Cim a kiadóban. 7681

Egy 2 középkorlát

végzett, 14 évet betöltött ügyes fiú nyomdász-tanulónak felvétetik.

Fiatal

fűszer kereskedősegéd azonnali belépésre kerestetik. Vas. fogy. szövetkezet. 7638

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jól jövedelmező

kávéházi ruhatár eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Klein Testvérek cégnél, Hunyadi-u. 1. 7633

Háztulajdonosoknak

nélkülözhetetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőkönyv és lakbérfőkönyvecske, melyek Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5311

Liköraromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

777—912. gsz.

KÜLÖNFÉLE.

Elvezett

egy bob nevű fehér foxterier kutya, jobb szemén és bal fülén barna foltokkal. A megtaláló Szabadság-tér 20. szám alatt illő jutalomban részesül. 7651

Egy földszinti páholy

haláleset miatt az idény hátralevő részére átadó. Értekezhetni 575. telefonszám alatt. 7641

Istálló

2, esetleg 4 ló részére a Bockó-utca közelében kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 7646

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az aradi kulturpalotában szükséges villanyvilágító testek szállítása iránt f. év december hó 2-án d. e. 10 órakor zárt írásbeli versenytárgyalást tart.

1. A versenytárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipar gyakorlására engedélyvel bír. Azon pályázók, kik a szóban levő munkát teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítésre bír megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad szab. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban, 1 koronás bélyeggel ellátva a fenti nap d. e. 10 órájáig nyújtandók be. Az elkészett vagy szabálytalan ajánlatokat nem vesszük figyelembe.

3. Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 2 koronáért kaphatók, miután az egységárak és végösszegek pontos leírása és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be. Az ajánlatok kizárólag a városi mérnöki hivatalban megtekinthető munkákra nyújthatók be.

4. Az ajánlatokhoz 5% bánatpénznek a városi pénztárba való letételét igazoló nyugta csatolendő.

5. A munka ahoz kizárólag hazai anyag használható és honi munkások alkalmazhatók. Ez irányban vállalkozó a városi mérnöki hivatal közgei ellenőrzésének veti magát alá.

6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik az 5% bánatpénzt 10% biztosítékra kiegészíteni.

7. Fentartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra ekintett nélkül szabadon válasszunk.

8. Ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Ha vállalkozó a munka feltételeknek részben, vagy egészben eleget nem tette, jogunk van őt a vállalatától minden további beavatkozás nélkül elmozdítani és a munkát kárára és veszélyére másnak kiadni.

10. Amennyiben többen együttesen tesznek ajánlatot, már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, a ki a munkálatokat vezetni fogja társai nevében a munkálatokra vonatkozó rendelkezéseket és utasításokat átveszi s a folyósított járandóságokat felveheti. Nyilatkozatban kitéendő az is, hogy az ajánlat tekintetében az ajánlattevők egyetemlegesen felelősek.

11. Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

12. A versenytárgyalás a fent jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

13. Az ajánlatok felett Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt.

14. Táviratlag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

Arad, 1912. évi november hó 11-én. **A gazdasági szék.**

Használt ólom megvételre kerestetik.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája, könyvkötészete és betűtömbgyártója.

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féregporától. II-5251

Krausz Paulin

színházépület, első aradi 112000 kötetből álló kölesönkönyvtárába magyar, német, francia és angol ujdonságok nagy számban beérkeztek. Ugyanitt minden folyóirat, divatlap bérletben és egyenként kapható. Telefonszám 511. 4541

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féregpusztító szeretől. Siker garantírozva. II-5251

Taxameteros

Bér-autók

Telefonszám **810**
3881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Ékszeresek

és órák igen olcsón
Farkas Streicher cégnél
Arad, Tökölly-tér 1. sz. 3331

Jó egészségének fenntartására használjon mindenki **Kárpáti-féle opohajtót**, mely a legkiválóbb tájadalom nélküli gyomor tisztító házi szer. Lásd édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél **KÁRPÁTI JÁNOS** gyógyszerártervező 4575 **ARAD, BOBOS BENE-ÉRT.**

5607—1912. pm.
Hirdetmény.
Az arad-gáji róm. kath. egyházban megüresedett nyugdíj jogosultsággal egybe kötött évi 960 kor. törzsfizetés 150 korona lakáspénz, 16 m.² tűzifa és szokásos párbérekkel javadalmazott kántori állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ez állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányait Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címezve f. év december 2-ig hivatalomba nyújtsák be és december 8-án délelőtt 8 órakor az arad-gáji róm. kath. templomban tartandó próbaéneklésre jelentkeznek. Az állás választás útján lesz betöltve.
Arad, 1912. évi nov. hó 21-én.
Kadas,
h. polgármester.